

Egipsko — bułgarskie rozmowy w Kairze

W sobotę rano rozpoczęły się w Kairze rozmowy egipsko — bułgarskie na najwyższym szczeblu. Natomiast w piątek, w pałacu Abdin prezydent Sadat wydał obiad na cześć gości, I sekretarza KC BPK, Todora Żiwkowa.

O odbyło się również spotkanie między ministrami spraw zagranicznych obu krajów, Mohammedem Ghalebem i Pe tyrem Mladenowem. (PAP)

GŁOS WIELKOPOLSKI

NIEDZIELA

POZNAŃ
13/14 II 1972
Wydanie AB

Rok XXVIII
Nr 37 (8999)
Cena 50 gr

FORUM OPINII-PYTAŃ-ODPOWIEDZI

Człowiek współczesny człowiekiem czynu

Dzisiaj stronę 3 poświęcamy w całości odpowiedziom Jana Pawłaka, sekretarza Komitetu Wojewódzkiego PZPR na pytania, które zamieściliśmy na łamach „Głosu” 5 lutego br. w ramach „Forum opinii, pytań, odpowiedzi” na temat: „Człowiek współczesny — człowiekiem czynu”.

Od dzisiaj — wyłożenie spisów wyborców do Sejmu

Blisko 18 000 obwodów głosowania

Niedziela 13 bm. — to pierwszy dzień wyłożenia spisów wyborców we wszystkich obwodach głosowania. Łączna liczba obwodów w tegorocznych wyborach do Sejmu wynosi 17 772. Utworzone one zostały w gromadach, osiedlach i miastach tak, by każdy z nich obejmował w przybliżeniu do 3 tys. mieszkańców i zapewnił stosunkowo niewielką odległość od lokalu wyborczego.

Mając to ostatnie na względzie — w miejscowościach daleko położonych utworzone zostały obwody mniejsze. Osobne obwody czynne są np. w szpitalach i jednostkach wojskowych. Liczba 17 772 uwzględ-

nia również 62 obwody utworzone w naszych przedstawicielstwach za granicą oraz 365, w których głosować będą 19 marca załogi i pasażerowie na wszystkich statkach znajdujących się tego dnia w podróży.

Wyłożenie spisów wyborców do publicznego wglądu stanowi pierwszą czynność powołanych przez prezydenta rad narodowych obwodowych komisji wyborczych. Są to organy społeczne. W tegorocznych wyborach, w ich skład wchodzi 146 216 osób, tj. o prawie 2,5 tys. więcej niż przy poprzednich wyborach z 1969 r. Do udziału w wyborach uprawnieni są obywatele polscy, którzy urodzili się przed 20 marca 1954 r. Ich nazwiska powinny być umieszczone w spisach. Reklamacje od nieprawidłowości w tym zakresie

Dokończenie na str. 2

Zapowiedź normalizacji życia w Pakistanie

Jak donosi z Karaczi Agencja Reutera, prezydent Pakistanu — Zulfikar Ali Bhutto oświadczył, że stan wyjątkowy w tym kraju zostanie wkrótce zniesiony i przywrócone będą zasady demokratyczne. W marcu br. w Pakistanie ma być odbyty wybór do władz samorządowych. (PAP)

Większa wymiana z Bułgarią

W Bułgarii przebywał minister handlu wewnętrznego PRL Edward Sznajder. Odbył on rozmowy z ministrem handlu wewnętrznego i usług LRB — Georgi Karanawem. W wyniku rozmów podpisano protokół o wymianie towarów rynkowych na rok bieżący na ogólną sumę 26,4 mln złotych dewizowych, co stanowi wzrost w porównaniu z rokiem ub. o 46 proc.

M. S. Aulaki opuścił Polskę

Minister spraw zagranicznych Ludowo-Demokratycznej Republiki Jemenu — Mohamed Saleh Aulaki, który przebywał w naszym kraju z kilkudniową wizytą oficjalną, opuścił Polskę. Na lotnisku Okęcie zżegnał go wiceminister spraw zagranicznych — Adam Willman.

Porozumienie ChRL — Kambodża

Agencja Nowych Chin poinformowała, że w piątek podpisane zostało w Pekinie porozumienie o pomocy gospodarczej i wojskowej ChRL dla królewskiego rządu jedności narodowej Kambodży (z siedzibą w Pekiinie). Przy podpisaniu dokumentu obecni byli Czou En-laj i Norodom Sihanouk.

Agencja nie ujawniła szczegółów porozumienia.

Powrót 8 mln Bengalczyków

Przedstawiciel Ministerstwa Spraw Indii oświadczył w Kalkucie, że już 7 mln 900 tys. wschodnio-bengalskich uchodźców powróciło do Bangla Desz. Na terytorium Indii przebywa obecnie ponad 2 mln uchodźców z Bangalu Wschodniego. Przewiduje się, że do końca

PAP-RADIO-INFO-WE-TELEFONEM
RADIO-INFO-WE-TELEFONEM
RADIO-INFO-WE-TELEFONEM
RADIO-INFO-WE-TELEFONEM
RADIO-INFO-WE-TELEFONEM
RADIO-INFO-WE-TELEFONEM
RADIO-INFO-WE-TELEFONEM
RADIO-INFO-WE-TELEFONEM
RADIO-INFO-WE-TELEFONEM
RADIO-INFO-WE-TELEFONEM

ca lutego br. wszyscy uchodźcy z Bangalu Wschodniego przebywający na terytorium Indii powrócą do Bangla Desz.

Antywojenne marsze we Francji

W różnych miastach francuskich odbywają się demonstracje antywojenne. 2 tys. Francuzów i Francuzek przemarszowało ulicami Saint — Etienne domagając się bezwzględnego zaprzestania agresji USA w Wietnamie. Ok. tysiąc osób wzięło udział w podobnej demonstracji w Grenoble. Wielka de-

Przemysł maszynowy — za 1 mld zł • Atrakcyjne dywany z Kowar
• Elektryczne maszyny do pisania • Włoska taśma w „Wawelu”

Większe dostawy na rynek

W odpowiedzi na list Sekretariatu KC PZPR i Prezydium Rządu załogi przemysłu maszynowego przyjęły już — poza ustalonym planem — zadania przewidujące dostarczenie w tym roku na rynek wewnętrzny dodatkowych wyrobów wartości ok. 1 mld zł. Dzięki temu w sklepach znajdzie się m. in. 20 tys. dodatkowych magnetofonów, 40 tys. pralek elektrycznych i 10 tys. pralek automatycznych, 10 tys. sokowirów, 40 tys. domowych myłnek elektrycznych oraz 45 tys. robotów kuchennych.

Rok 1972 przebiegać będzie nie tylko pod znakiem ilościowego wzrostu dostaw. Nastąpi też dalsze rozszerzenie asortymentu i unowocześnienie do starczanych do handlu wyrobów, zwłaszcza jeśli idzie o sprzęt elektryczny i zmecha-

Członkowie partyjnego kierownictwa w Gdańsku i na Ziemi Łódzkiej

12 bm. gościem załogi Stoczni Północnej w Gdańsku był członek Biura Politycznego, sekretarz KC PZPR — Edward Babiuch. Zapoznał się on z procesem produkcyjnym stoczni oraz z perspektywami dalszego rozwoju zakładu. Sekretarz KC interesował się warunkami pracy, zarobkami, sposobami rozwiązywania przez zakład problemów socjalno-bytowych i bhp.

12 bm. przebywał na Ziemi Łódzkiej członek Biura Politycznego KC PZPR, minister spraw zagranicznych Stefan Olszowski, który spotkał się z aktywem polityczno-gospodarczym Radomska, Pajęczna i Piotrkowa. Gospodarze trzech powiatów zapoznali S. Olszowskiego z bieżącymi problemami poszczególnych regionów. PAP

Nacisk Grecji na Cypr

Pilne obrady rządu w Nikozji

Agencja AFP donosi z Nikozji, że prezydent Cypru, Makarios zwolnił w sobotę rano w trybie pilnym posiedzenie swego gabinetu.

Rząd cypryjski stanął bowiem w obliczu nowego, poważnego zagrożenia, niepodległości republiki i jej terytorialnej integralności. Grecka junta wojskowa — jak już in-

nowany gospodarstwa domowego.

I tak np. wśród 950 tys. radioaparatów, które w tym roku otrzyma handel z przemysłu elektrycznego, ok. 70 proc. stanowią będą aparaty nowo wprowadzone do produkcji. Znajdują się wśród nich m. in. nowe rodzaje przenośnych odbiorników tranzystorowych: „Laura”, „Alina” i „Marion” oraz nowoczesne aparaty stereofoniczne z tranzystorową „Dianą” na czele. W miejsce telewizorów 14, 19 i 23-calowych pojawiają się w tym roku w sklepach po zbliżonych cenach aparaty 16 („Neptun-212”) i „Lazuryt-1107”), 20 („Ametyst”) i „Nokturny”) oraz 24-calowe (odmiana „Beryla”). W sumie znajdzie się w tym roku na rynku 710 tys. aparatów telewizyjnych, tj. o ok. 100 tys. więcej niż w ub. r.

Nie powinno zabraknąć w sklepach deficytowych jeszcze do niedawna gramofonów. O ok. 120 tys. w porównaniu z ub. r. wzrosła dostawa magnetofonów. Przemysł elektroniczny przekazuje ich w tym roku do handlu ponad 320 tys., w czym ok. 1/4 stanowią będą nowoczesne magnetofony kasetowe. O ok. 30 proc. (do 120 tys. sztuk) zwiększa się w tym roku dostawa motorowerów. Wszystko wskazuje również na to, że nie będzie większych trudności z zakupem rowerów składanych. Na 850 tys. rowerów, które w tym roku znajdą się na rynku, ok. 120 tys. — to „składaki”.

Przemysł precyzyjny zapewnia dostarczenie w tym roku na rynek ok. 20 tys. automatycznych pralek, tj. dwa razy więcej niż pierwotnie zakładano. Nastąpi dalszy wzrost pro-

dukcji lodówek. Znajdzie się ich w br. w sklepach 455 tys., tj. o 100 tys. więcej niż w poprzednim roku. Będą to lodówki od najmniejszych 40-litrowych, aż po największe 200-litrowe, w tym nowe rodzaje: „Polar-60” i „Polar-180”.

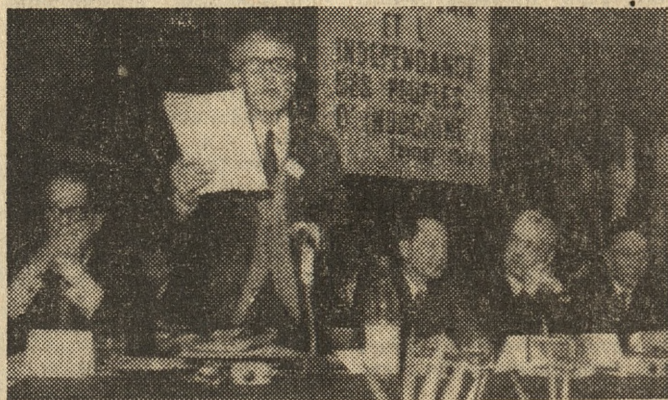
Dokończenie na str. 2

Zmasowane naloty na Wietnam Półd.

Amerykańskie dowództwo w Sajgonie podało, że lotnictwo USA dokonało najcięższych od 18 miesięcy bombardowań Wietnamu Południowego. Bombowce amerykańskie przeprowadziły od piątku do soboty rano 172 naloty taktyczne na środkowe i północne prowincje tego kraju.

W ciągu 24 godzin superfortece latające „B-52” przewożące 30-tonowe ładunki bomb, dokonały 12 falowych rajdów na Wietnam Południowy. PAP

Na rzecz pokoju w Indochinach

11 bm. w Wersalu rozpoczęły się obrady Światowego Zgromadzenia na Rzecz Pokoju i Niepodległości Narodów Indochin. Na zdjęciu: sekretarz Francuskiego Ruchu Pokoju Andre Souquieres odczytuje telegram nadesłany do uczestników konferencji przez słynnego malarza Pablo Picassa.

CAF — AP — telefoto

SAPPORO

- Sztafeta kobiet na siódmym miejscu
- Hokeiści przegrali z USA 1:6

Po piątkowym zwycięstwie Wojciecha Fortuny, wczoraj nie stety w Sapporo nie odnieśliśmy sukcesów. Polscy hokeiści w soko przegrali z reprezentacją Stanów Zjednoczonych 1:6 a sztafeta kobiet 3x5 km pobiegła słabo i nawet nie zajęła punkowanego miejsca. A oto kolejne meldunki z Sapporo:

SZTAFETA 3x5 KM

Pełnym sukcesem reprezentantek Związku Radzieckiego zakończyły się biegi narciarskie podczas XI Zimowych Igrzysk Olimpijskich w Sapporo. Po zwycięstwach Galiny Kulakowej na 5 i 10 km w sobotę zdobyły one trzeci złoty medal — w sztafecie 3x5 km.

Przy pięknej słonecznej pogodzie (temperatura minus 6 st.) stanęło do walki o olimpijskie medale 11 zespołów. Nie udało się olimpijski start polskim narciarkom. Po niepo wodeniach w biegach indywidualnych w sobotę nasze reprezentantki znalazły się poza pierwszą szóstką w sztafecie 3x5 km. Polki straciły szansę na lepszą lokatę już po biegu Anny Duraj na pierwszej zmianie. Nasza zawodniczka rozpoczęła obiecująco, wychodząc najleniej ze startu i obejmując prowadzenie. Nie trwało to jednak długo. Najpierw minęła ją Muchaczewa (ZSRR), a potem Finka Takalo i Czechosłowaczka Bartosova. Na półmetku Polka była jeszcze czwartą. Niestety biegła z coraz większym wysiłkiem, przychodząc ostatecznie na strefę zmiany jako siódma.

Wyniki sztafety kobiecej 3x5 km.:

1. ZSRR	— 48.46,15
2. Finlandia	— 49.19,37
3. Norwegia	— 49.51,49
4. NRF	— 50.28,45
5. NRD	— 50.28,45
6. CSRS	— 51.16,16
7. POLSKA	— 51.49,13

Dokończenie na str. 2

ELIMINACJE SLALOMU SPECJALNEGO

W sobotę rozegrane zostały eliminacje slalomu specjalnego, 15 czołowych narciarzy, a wśród nich Gustavo Theoni (Włochy), Jean-Noel Augert (Francja), Edmund Bruggman (Szwajcaria), Andrzej Bachleda (Polska), zaliczanych do pierwszej grupy klasyfikacji FIS. Nie startowało, kwalifikując się do niedzielnego finału. Pozostaliach 58 zawodników walczyło o jak najlepszy numer startowy.

Trasa slalomu eliminacyjnego, bądź jak go nazywają inni kwalifikacyjnego, była niezwykle trud-

na. Najlepsze czasy uzyskali Japończycy Ichimura — 42,90 i Chiba — 43,17. 22 zawodników wypadło z trasy i nie ukończyło konkurencji. Przedstawiciel FIS oświadczył jednak, iż w niedzielę dopuszczeni oni zostaną do startu, jadąc w ostatniej grupie.

ŁYŻWIARSTWO SZYBKIE

Ostatni dzień pojedynków łyżwiarzów na torze Makomanai przyniósł upragniony złoty medal reprezentantom Holandii, które marzyły o powtórzeniu sukcesu swego rodaka Arda Schenka. Na najdłuższym z kobiecych dystansów — 3000 m triumf święciła rekordzistka świata w tej konkurencji, 33-letnia Stien Baas-Kaiser. Ustanowiła rekord olimpijski. Poje dynek Holm z Holenderkami roz grał 40 tys. widzów, którzy wypeł niali trybuny stadionu lodowego.

Wyniki biegu na 3.000 m. kobiet:

1. S. Kaiser (Holandia)	4.52,14
2. D. Holm (USA)	4.58,57
3. A. Deelstra (Holandia)	4.59,91
4. S. Tigheelaar (Holandia)	5.01,67
5. N. Statkiewicz (ZSRR)	5.01,79
6. K. Sieriegina (ZSRR)	5.01,88

BOBSLEJE

W sobotę rozegrano dwa ostatnie, decydujące o medalach ślizgi w czwórkach bobslejowych. Piękny sukces odniosła załoga Szwajcarii i, pilotowana przez seniora tej ekipy, brązowego medalistę z Grenoble, 38-letniego Jeana Wic kiego.

Wyniki czwórek bobslejowych:

1. Szwajcaria I	— 4.43,07
2. Włochy I	— 2.43,83
3. NRF	— 4.43,02
4. Szwajcaria II	— 4.44,56
5. NRF II	— 4.45,09
6. Austria I	— 4.45,77

HOKAJ

Nie powiedziało się polskim hokeistom w ostatnim występie na XI Zimowych Igrzyskach Olimpijskich w Sapporo. Przegrali oni z

Dokończenie na str. 2

Półtora miliarda

Niemal codziennie prasa, radio i tv donoszą o meldunkach, napływających z zakładów przemysłowych kraju i naszego województwa w sprawie do datkowej produkcji na rzecz 20 mld zł. Na apel Sekretariatu KC PZPR i Prezydium Rządu liczne załogi odpowiadały rzeczowymi deklaracjami o zwiększonych zadaniach. Zobowiązała te przedstawiają różną wartość. Konferencja Samo Rządu Robotniczego „Cegielni” np. uchwaliła 60 mln zł, ZPO MODENA — 10 mln zł, a Poznańskie Zakłady Wyróbów Korkowych podjęły się dodatkowej produkcji za 15 mln zł.

Meldunków tych jest wiele. Jak wynika z obliczeń, ich suma sięga w Wielkopolsce już półtora miliarda złotych. Taką wartość mieć będą dobra konsumpcyjne i inwestycyjne potrzebne gospodarce i rynkowi, które załogi dostarczą dodatkowo, poza planem, w ciągu tego roku.

Nie jest to kraniec wyzwalanych rezerw, które przecież stanowią podstawę źródła robotniczych zobowiązań na rzecz 20 mld zł. Niezawodnie, w niektórych zakładach — po ponownym przeglądzie wszystkich możliwości produkcyjnych i surowcowych — kwoty dodatkowej produkcji zostaną podwyższone. Zważywszy nadto, że jeszcze nie wszystkie zakłady odpowiedziały na apel zawarty w Liście, można oczekiwać, że suma zobowiązań zostanie powiększona.

Ta optymistyczna nuta — nie zwalnia od innej refleksji. Otóż w niektórych za-

kładach podejmowane zobowiązania były oparte na nie dość wnikliwym bilansie potrzeb i możliwości, na niepełnych ustaleniach — jakimi metodami zamierza się zwiększyć produkcję.

Niekiedy też nie dokładało się dostatecznie wiele starań, by większe zadania przedyskutować rzeczowo z załogą, która sama najlepiej wie, gdzie szukać nowych możliwości wytwórczych. A przecież na niej spoczywa obowiązek zrealizowania złożonych deklaracji i od niej zależeć będzie powodzenie całego przedsięwzięcia.

Samo zobowiązanie to do piero początek dzieła, które ma mieć postać różnorodnych produktów. I nie jest obojętne, jakie one będą; czym obdarzą gospodarke pracownicze załogi. Oczekujemy bowiem tylko wyrobów poszukiwanych na rynku i potrzebnych na zapotrzebowanie przemysłu. Zbędna jest taka produkcja, która rezultaty spoczyna w magazynach, bez szans ujrzenia sklepowych półek.

Apel, zawarty w Liście, ma głębokie uzasadnienie ekonomiczne, przede wszystkim dotyczące zapewnienia równowagi na rynku. Zagwarantować może ją tylko produkcja wysokiej jakości, w odpowiednim asortymencie i dostarczona w stosownym czasie. Powinien jej towarzyszyć klimat świadomego działania całych załóg, atmosfera przekonania wszystkich, że zwiększając produkcję czynią to dla swego i społecznego dobra.

Z. M.

Informacja partyjna dla wielkich zakładów

W czerwcu 1971 r. Sekretariat Komitetu Centralnego PZPR podjął wnioski w sprawie umocnienia roli wielkich zakładów pracy i ich organizacji partyjnych w politycznym i ekonomicznym życiu kraju. Zgodnie z nimi, 163 wielkie zakłady przemysłowe, komunalne i budowlane objęte zostały bezpośrednim zainteresowaniem wydziałów Komitetu Centralnego. M. in. Wydział Propagandy, Prasy i Wydawnictw w KC PZPR systematycznie organizuje dla aktywów partyjnych tych zakładów spotkania informacyjne z pracownikami politycznymi Komitetu Centralnego, członkami kierownictwa resortów gospodarczych, lektorami KC.

W tych dniach odbyła się kolejna tego typu sesja spotkań, które tym razem miały na celu udzielenie wyczerpującej informacji i wyjaśnienia aktualnych kluczowych problemów w kraju — na tle podstawowych kierunków prac partii i rządu w zakresie realizacji uchwały VI Zjazdu PZPR. (PAP)

Prasa NRF o rozmowach W. Brandt - G. Pompidou

W Bonn panuje zadowolenie w związku z zakończonym w piątek kolejnym spotkaniem konsultacyjnym między Francją i NRF. Zadowolenie rządu z osiągniętych wyników wyraża w piątek wieczorem na konferencji prasowej szef bońskie go urzędu prasowego, Conrad Ahlers. Optymistyczne są również sobotnie komentarze prasy zachodniemieckiej.

„Dziennik „General-Anzeiger” pisze, że Pompidou podkreślił dwoma nieprzewidywanymi w oficjalnym protokole gestami nadzwyczajny charakter ostatniego spotkania. W czwartek wziął udział w wydanej przez Brandta kolacji w ambasadzie NRF, w piątek po zakończeniu spotkania złożył oświadczenie, w którym wyraził zadowolenie z osiągniętych rezultatów. Taka forma informowania o wynikach spotkania zdarzyła się pierwszy raz.

Jako daleko idące wyjście naprzeciw obywateli partnerów rozmów określone jest — zdaniem prasy — ich stanowisko wobec konferencji bezpieczeństwa i współpracy w Europie. Obydwie strony wyraziły zainteresowanie, jak najszybszym dojściem do skutku tej konferencji, nie określając jednak bliższej daty jej zwołania. (PAP)

Od dzisiaj — spisy wyborców

Dokończenie ze str. 1

przyjmować będą komisje obwodowe. Zgodnie z ordynacją wyborczą — nie znajdują się w spisach ludzie pozbawieni zdolności do czynności prawnych (na podstawie wyroku sądowego lub wskutek choroby psychicznej). Jak informowaliśmy — uprawnionych do głosowania będzie ponad 22,3 mln osób, tj. ok. 68 proc. całej ludności Polski.

W każdym obwodzie spisy wyborców wyłożone będą do publicznego wglądu przez 5 godzin dziennie. W poszczególnych obwodach godziny te są różne — w zależności od miejscowych warunków — i zostały ustalone z myślą o tym, by pora była jak najbardziej dogodna dla ludzi pracy. Z tego też względu w wielu miejscowościach ustalono np. inne godziny wyło-

Z prac Prezydium Rządu

Rozszerzanie form pomocy spółdzielniom produkcyjnym

Jak informuje rzecznik prasowy rządu — 11 lutego br. odbyło się posiedzenie Prezydium Rządu.

Biorąc pod uwagę dotychczasowe doświadczenia w działalności rolniczych spółdzielni produkcyjnych, ich aktualne potrzeby, a także zmieniające się społeczne, organizacyjne i ekonomiczne warunki gospodarowania w rolnictwie, rząd uznał za celowe zweryfikowanie i rozszerzenie dotychczasowych form pomocy spółdzielniom produkcyjnym i innym organizacjom spółdzielczości

gospodarczej w sposób umożliwiający stworzenie bardziej sprzyjających warunków dla rozwoju zespołowych form gospodarowania na wsi.

Służy temu nowa uchwała Rady Ministrów, której projekt był przedmiotem obrad Prezydium Rządu. Dokument ten został opracowany z myślą o skutecznej realizacji zaleceń, wynikających z uchwały Biura Politycznego KC PZPR i Prezydium NK ZSL z października 1971 r.

Cechą charakterystyczną projektu uchwały Rady Ministrów jest kompleksowe ujęcie i określenie środków, które odpowiednio zastosowane, powinny służyć dalszemu umacnianiu i rozwojowi spółdzielni już istniejących, a także sprzyjać powstawaniu i prawidłowemu działaniu spółdzielni nowych oraz umacnianiu innych form zespołowego działania w rolnictwie.

Przewiduje się istotne zmiany w systemie ekonomiczno-financej pomocy państwa. No, skuteczniejsze formy pracy, polegające m. in. na umarzaniu, w uzasadnionych przypadkach, kredytów państwowych oraz na odpowiednich dotacjach państwa, będą stosowane przede wszystkim wobec przedsiębiorstw o zasadniczym znaczeniu dla rozwoju produkcji spółdzielczego rolnictwa. Chodzi, dla przykładu, o przedsiębiorstwa związane z pełnym zagospodarowaniem nieruchomości rolnych, z techniczną rekonstrukcją gospodarstw rolnych, z dokonywaniem inwestycji wyposażeniowych i

rozwojowych, a więc o kroki sprzyjające intensyfikowaniu produkcji rolnej, zwłaszcza zwierzęcej.

Przewiduje się również usprawnienia w zaopatrzeniu rolniczych spółdzielni produkcyjnych w środki produkcji. Po ustanowieniu te stwarzają spółdzielczości produkcyjnej znacznie korzystniejsze warunki rozwoju.

Z kolei Prezydium Rządu przedyskutowało szereg zagadnień wynikających z prowadzonych prac nad koncepcją usprawnienia systemu i organizacji planowania przestrzennego, urbanistyk i gospodarstwa komunalnego. W szczególności zaznajomiono się z propozycjami opracowanymi przez zespół międzyresortowy, powołany przez Prezesa Rady Ministrów. Wiele uwagi poświęcono zagadnieniom projektowania budynków mieszkalnych. Prezydium Rządu stanęło na stanowisku, że ta ważna sfera działalności państwa powinna stanowić integralną część składową ogólnej działalności resortu budownictwa. Stąd też biura projektujące domy mieszkalne i inne budynki osiedlowe należy podporządkować dużym przedsiębiorstwom wykonawstwa budowlanego, np. kombinatom.

Wiele propozycji przedstawionych przez zespół międzyresortowy uznano za dyskusyjne i wymagające ponownego rozpatrzenia. Zlecono kontynuowanie prac. Rząd stoi na stanowisku, że ustalenie właściwej koncepcji systemu organizacji planowania przestrzennego kraju, urbanistyk i gospodarki komunalnej jest ważnym problemem o znaczeniu ogólnokrajowym. (PAP)

Polska wystawa w Berlinie

9 bm. otwarto w Berlinie, w tamtejszym Muzeum Historii Niemieckiej wystawę pt. „Krieg und Frieden” (wojna i pokój) zorganizowanej przez Muzeum Historii Ruchu Robotniczego w Poznaniu. Wystawa zawiera 33 obrazy, 65 grafik, 15 plakatów oraz 95 medali i plaketek polskich artystów, wśród których obficie reprezentowani są plastycy poznańscy. Ekspozycja w jednej z wielkich, reprezentacyjnych sal wystawa robi duże wrażenie, a jej otwarcie stało się wydarzeniem kulturalnym Berlina. Z okazji wystawy wydano plakat oraz obszerny folder. Warto zaznaczyć, że scenariusz wystawy opracowała Maria Strojnowska-Szepepaniak z Poznania, a na plakacie okolicznościowym oraz okładce foldera wykorzystano medal Ryszarda Skupina.

O randze wystawy świadczą m. in. bardzo pochlebne dla niej recenzje i omówienia (m. in. w „Neues Deutschland”, w radio i TV). Na otwarcie wystawy, którego dokonał dyrektor Muzeum Historii Niemieckiej dr Wolfgang Herbst, przybył m. in. ambasador PRL w NRD Tadeusz Gede. Poznań reprezentowali: kierownik Wydziału Propagandy i Kultury KW PZPR Marian Jakubowicz oraz wicedyrektor Muzeum Historii Ruchu Robotniczego Stanisław Kaczmarek. (ms)

SAPORO

Dokończenie ze str. 1

reprezentacją Stanów Zjednoczonych 1:6 (0:2, 0:2, 1:2). Prawie przez cały mecz inicjatywa należała do Amerykanów. Polacy robili co mogli, ale po prostu wczorajszego meczu „nie wyszedł”. Tak więc ostatecznie reprezentacja Polski zajęła na Igrzyskach Olimpijskich szóste miejsce, zdobywając dla naszych barw jeden punkt.

TABELA GRUPY „A”

1. ZSRR	4	7	28-11
2. USA	5	6	18-15
3. CSRS	4	6	24-8
4. Szwecja	4	5	14-9
5. Finlandia	4	2	10-21
6. POLSKA	5	0	9-38

GRUPA „B”

Norwegia po ciężko wywalczonym zwycięstwie nad Szwajcarią 5:3 (0:0, 1:2, 4:1), zapewniła sobie drugie miejsce w grupie „B”. W ostatnim meczu hokejowym w grupie „B” Japonia pokonała niespodziewanie reprezentację NRF 7:6 (3:1, 1:2, 3:3).

Ostateczna tabela grupy „B”:

1. NRF	6	2	22-10
2. Norwegia	6	2	16-14
3. Japonia	5	3	17-16
4. Szwajcaria	2	6	9-16
5. Jugosławia	1	7	9-17

KLASYFIKACJA

W Sapporo rozegrano już 32 konkurencje XI Zimowej Olimpiady. Podział medali po sobotnich konkurencjach:

	złote	srebrne	brązowe
ZSRR	6	5	3
NRF	4	3	7
Finlandia	4	3	2
Szwajcaria	4	3	2
USA	3	1	3
NRF	3	1	1
Norwegia	2	4	5
Włochy	2	1	—
Austria	1	2	2
Szwecja	1	1	2
Japonia	1	1	1
CSRS	1	—	1

Sprostowanie

Wczoraj zamieściliśmy pełną listę członków Wojewódzkiego Komitetu Frontu Jedności Narodu, która zawierała pewne błędy. Oto poprawne brzmienie nazwisk i funkcji: Mirosław Chudy — konstruktor Poznańskiej Fabryki Maszyn Złotych, Poznań, Wacław Iciek — zastępca głównego mechanika Poznańskiej Fabryki Łożysk Tożnych, Poznań, Zenon Tomczewski — prezes Związku Kółek Rolniczych m. Poznań, Stanisław Walendowski — prezes Wojewódzkiego Związku Spółdzielni Produkcyjnych, Poznań. Przepraszamy.

POLSKA	1	—	—
Finlandia	—	4	1
Francja	—	1	2
Kanada	—	1	—

Nieoficjalna klasyfikacja zespołowa XI Zimowych Igrzysk Olimpijskich po sobotnich konkurencjach (32):

1. ZSRR	106	pkt.
2. NRF	82	pkt.
3. Norwegia	74	pkt.
4. Holandia	64	pkt.
5. NRF	60,5	pkt.
6. Szwajcaria	59	pkt.
7. USA	54	pkt.
8. Finlandia	43	pkt.
9. Szwecja	30	pkt.
10. Austria	28	pkt.
11. Japonia	23	pkt.
12. Włochy	21	pkt.
13. Francja	19	pkt.
14. CSRS	15	pkt.
15. Kanada	11	pkt.
16. POLSKA	10,5	pkt.
17. Rumunia	2	pkt.
Węgry	2	pkt.

DZISIAJ

W niedzielę zgaśnie znicz XI Zimowych Igrzysk Olimpijskich w Sapporo. Ceremonia zakończenia Olimpiady odbędzie się o godz. 18 czasu lokalnego (10 czasu środkowoeuropejskiego). Nim jednak z masztu spłynie olimpijska flaga, rozdzielone zostaną me dale w trzech konkurencjach: sztafeta narciarskiej mężczyzn na 10 km, slalomie specjalnym mężczyzn (startuje Andrzej Bachleda) i w turnieju hokejowym. Jutro odbędą się dwa mecze grupy „A”: ZSRR — CSRS, Szwecja — Finlandia.

Porwanie pociągu osobowego w Finlandii

33-letni mężczyzna chory umysłowo, który zbiegł ze szpitala w miejscowości fińskiej położonej 100 km od Helsinek, sterroryzował maszynistę pociągu i zmusił go do jazdy bez zatrzymywania się. Na dowód tego, że nie ma z nim żartów, pokazał maszyniście butlę z nitrogliceryną i zagroził, że jeśli go nie usłucha, to wysadzi pociąg w powietrze.

Maszynista minął kilka przystanków aż wreszcie przekonano go, że pociąg ze „względów technicznych” koniecznie musi się zatrzymać w miejscowości Hyvinkaa. Skorzystała z tego policja i obezwładniła pirata. Okazało się, że rzekoma butla z nitrogliceryną zawierała wodę kolońską. (PAP)

Większe dostawy na rynek

Dokończenie ze str. 1

Jak informuje PAP w nowych halach produkcyjnych fabryki dywanów w Kowarach pracuje już 8 krosien produkcji angielskiej, a dostawa dalszych 14 jest zapowiedziana na najbliższe miesiące. Tegoroczna produkcja osiągnie ok. 800 tys. m kw. puszystych kobierców. W 1973 r. po całkowitym wyposażeniu nowo wybudowanych hal, produkować się tu będzie milion m kw. dywanów.

Załoga Zakładów Metalowych im. gen. Waltera w Radomiu uczyniła kolejny krok naprzód w produkcji maszyn do pisania marki „Łucznik”. W fabryce tej przystąpiono do montażu pierwszych w kraju elektrycznych maszyn do pisania. Jednocześnie w radomskim „Walterze” podejmuje się produkcję ręcznych (walizkowych) maszyn o różnych wielkościach wałków.

W Zakładach Przemysłu Cukierniczego „Wawel” w Krakowie

trwa montaż pierwszej w kraju włoskiej taśmy produkcyjnej Cavemil Cream typu 275 NL do produkcji poszukiwanej na rynku naziwanej czekolady „Danusia” oraz tzw. kasztanów.

Włoskie urządzenie, w pełni automatyzowane, dostarcza będzie dziennie ok. 12 ton tych wyrobów, a więc 4-krotnie więcej niż wynosi obecnie produkcja ZPC „Wawel”.

Centrala Handlu Zagranicznego „Varimex” podpisała z producentem węgierskim kontrakt na dostawę w br. dalszych 500 sztuk specjalnych chłodziarek dla „Coca-Coli” i „Pepsi-Coli”.

Chłodziarki, które zakupiliśmy, produkowane są na Węgrzech według ścisłych norm i wymagają licencyjnych firm „Pepsi-Cola” i „Coca-Cola”. Zapewniają przechowywanie w nich napojom wymaganą temperaturę. Łącznie nasz handel otrzyma w tym roku z Węgier 1.500 tego rodzaju urządzeń, co pozwala na jednoczesne chłodzenie prawie 290 tys. butelek Pepsi lub Coca-Coli. PAP

Konferencja plenarna Episkopatu Polski

W Warszawie obradowała konferencja plenarna Episkopatu Polski. Porządek obrad i projekty dokumentów przedłożonych do rozpatrzenia konferencji przedstawiła Rada Główna Episkopatu, która odbyła posiedzenie dnia 8 bm. w Warszawie. Posiedzeniu Rady Główny i obradom konferencji plenarnej przewodniczył kardynał Stefan Wyszyński.

W Opolu odwołano dyrektorów którzy nie zdali egzaminu

W Opolu odwołano z zajmowanych stanowisk dyrektorów Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej oraz Dyrektora Inwestycji Miejskich. Podczas styczniowych mrozów kilkaset rodzin w Opolu marzło w niedostatecznie ogrzanych mieszkaniach. Złe funkcjonujące centralne ogrzewanie — jak wykazały dochodzenia — było skutkiem niewłaściwego zarządzania, złej organizacji pracy oraz braku nadzoru nad pracami w za-

Uprowadzenie redaktora naczelnego „La Accion”

Jak donosi agencja Reutera z Montevideo, policja urugwajska podała do wiadomości, że w sobotę z rana grupa osobników ubrana w mundury wojskowe i policyjne uprowadziła redaktora naczelnego dziennika wieczornego „La Accion”. (PAP)

Doktorat honoris causa dla K. Pendereckiego

Krzysztofowi Pendereckiemu, polskiemu kompozytorowi, amerykański uniwersytet w Rochester, przyznał tytuł doktora honoris causa. Z okazji wręczenia doktoratu, w połowie lutego w Nowym Jorku odbędzie się prapremiera nowego utworu polskiego kompozytora „Partita”. (PAP)

Nacisk Grecji na Cypr

Dokończenie ze str. 1

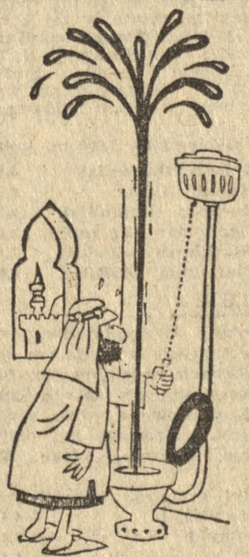
Zadania junty greckiej i wywołana działalność na Cyprze gen. Grivas, występującego pod hasłem „enosis” (zjednoczenie Cypru z Grecją) — pisze korespondent TASS — są jednym z ogniw imperialistycznego planu, mającego na celu przygotowanie do ingerencji zagranicznej i zamachu na niepodległość republiki Cypru. Fakt przekazania prezydentowi Makario sowi greckiej noty-ultimatum został potwierdzony podczas konferencji prasowych zwołanych w Nikozji przez ambasadora Grecji na Cyprze K. Panajotakosa i w Atenach przez rzecznika rządu greckiego Christosa Ksantopulos-Palamasa.

Rzecznik rządu greckiego twierdząc, że rząd w Nikozji powinien się podporządkować żądaniom Grecji, groził, iż w przeciwnym razie może dojść do rozlewu krwi na wyspie, a także do komplikacji międzynarodowych. (PAP)

Doktorat honoris causa dla K. Pendereckiego

Krzysztofowi Pendereckiemu, polskiemu kompozytorowi, amerykański uniwersytet w Rochester, przyznał tytuł doktora honoris causa. Z okazji wręczenia doktoratu, w połowie lutego w Nowym Jorku odbędzie się prapremiera nowego utworu polskiego kompozytora „Partita”. (PAP)

HUMOR I SATYRA

Do diabła, znowu ropa!

Dzisiejszy serwis informacyjny opracował Jerzy Walasek.

2 GŁOS WIELKOPOLSKI AB 13/14 II 1972 Nr 37 (8699)

Człowiek współczesny — człowiekiem czynu

Czytelnikom „Głosu” odpowiada

Jan Pawlak — sekretarz KW PZPR w Poznaniu

Dalším naszym Czytelnikom sposobność zapoznania się z obszernym wyborem listów, nadesłanych w ramach kolejnego FORUM opinii — pytań — odpowiedzi na temat „CZŁOWIEK WSPÓŁCZESNY — CZŁOWIEKIEM CZYNU”. Cała strona naszego dziennika (6 bm.) poświęcona otrzymanej przez redakcję korespondencji, stanowiła skrótowy przegląd poruszanych przez Czytelników spraw. W su-

mie 75 Czytelników nadesłało listy, związane z wywołanym hasłem naszego FORUM. Wszystkim Korespondentom serdecznie dziękujemy za udział w dyskusji. Listy uważamy za najbardziej skuteczny, sformułowany na ich podstawie syntetyczny przegląd pytań według grup tematycznych i przedłożyliśmy je JANOWI PAWLAKOWI — sekretarzowi KW PZPR, który się do nich ustosunkował.

O potrzebie aktywności społecznej

PYTANIE: — W wielu listach pisano o szeroko pojętej aktywności społeczno-produkcyjnej. Czytelnicy wyrażali niejednokrotnie opinie, że postawa czynna, krytyczna wobec różnych przejawów zła, niegospodarności, niesprawiedliwości, nadeł nie popłaca. O biegu spraw publicznych decydują bowiem nieraz nadal ludzie o postawach zachowawczych, ceniących sobie błogi spokój, nie rzadko tłumiących wszelkie przejawy krytyki. Jaki jest wasz pogląd w tej sprawie?

Odpowiedź: — Dziś ważniejsza niż kiedykolwiek jest aktywność społeczna. Dziś liczą się czyny, a nie czyste zobowiązania i deklaracje. Uchwały VI Zjazdu, wypracowane w toku ogólnopartyjnej i ogólnonarodowej dyskusji, a więc przy udziale nas wszystkich, czekają na realizację. Zależy to nie tylko od „góry”, ale i od każdego robotnika, chłopca, naukowca, od każdego pracownika. Dlatego też stosunek do pracy stanowi dzisiaj jedno z podstawowych kryteriów obywatelskiej postawy każdego obywatela. Coraz powszechniej ocenia się wartość człowieka po rezultatach jego pracy. Cenimy przede wszystkim tych, którzy sumiennie i rzetelnie wykonują swoje obowiązki.

Zastanówmy się — o ile łatwiej by się żyło nam wszystkim, o ile więcej byłoby dóbr materialnych, gdyby po prostu każdy na swoim stanowisku pracy wykonywał tylko rzetelnie swoje obowiązki? Na tak postawione pytanie czytelnicy sami odpowiedzieli sobie w swoich listach.

Niestety, mimo pozytywnych zmian, które zaszły i zachodzą w naszym życiu — wiele jest jeszcze zjawisk negatywnych, które trzeba koniecznie usuwać. Dlatego tak potrzebna nam ludźmi czynu. Nie wystarczy bowiem być kibicem, obserwatorem, który wskazuje zło, wytyka cudze błędy. Cenimy, oczywiście, ludzi odważnych, krytycznych, ostro widzących różne zjawiska ujemne. Ale je szcze bardziej cenimy należących do tych, którzy widząc zło, nie tylko je wskazują, lecz także biorą udział w jego likwidacji na własnym podwórku. Na nie zda się utyskiwanie, czekanie na to, że ktoś z zewnątrz coś naprawi i zmieni. Zbyt długo bowiem niekiedy trzeba by było czekać. Człowiek nowoczesny to taki, który kształtuje te nowe, socjalistyczne stosunki w zakładzie pracy.

Co warunkuje dobre stosunki międzyludzkie?

Warunkiem zaś tych dobrych stosunków międzylud-

kich są właściwe stosunki między kierownictwem a załogą. Do tych warunków należy tak że jawność ocen, awansów, przyznawania premii i nagród: sprawiedliwa, a więc wolna od subiektywizmu, ocena pracowników, równa dla wszystkich, niezależnie od pełnionych funkcji. Wiele do zrobienia w zakresie kształtowania tych stosunków mają podstawowe organizacje partyjne, samorząd robotniczy, związki zawodowe, organizacje młodzieżowe. Chodzi właśnie o to, by umieć wykorzystywać forum zebrań różnych tych organizacji do twórczej dyskusji, odważnej krytyki, zgłaszania sposobów rozwiązywania rozmaitych spraw, po ciągania do osobistej odpowiedzialności tych, którzy zawinili. To właśnie organizacje partyjne i społeczne są powołane do walki z postawami zachowawczymi, z tłumicielami krytyki, z panoszącymi się tu i ówdzie klikami, sitwami, z dorabianiem się za wszelką cenę, itd. itp. Z drugiej zaś strony w ostatnim czasie partia i rząd podjęły szereg kroków dla ochrony krytykujących, dla skutecznego działania przeciw ludzizmowi tłumiaczom krytykę.

Niektórzy piszą, że odważna zaangażowana postawa nie popłaca. No cóż, jeśli byśmy wszyscy wychodzili z takiego założenia, nie byłoby postępu, sytuacja stałaby się beznadziejna. Liczne przykłady z życia wskazują na to, że sprawiedliwość zawsze zwycięża, mimo chwilowych niepowodzeń, którymi przecież nie trzeba się zrażać. Człowiek czynu to właśnie taki, który w imię słusznej sprawy działa, nie wahając się nawet narażać.

Bardzo ważną rolę w kształtowaniu stosunków międzyludzkich posiada także polityka kadrowa. Wobec kadry kierowniczej rosną obecnie wymagania. Musi ona legitymować się dużymi kwalifikacjami zawodowymi, umiejętnością współpracy z ludźmi, wysokimi walorami ideowymi i właściwą postawą społeczną. Muszą to być ludzie, posiadający inicjatywę i biorący na siebie osobistą odpowiedzialność. W składzie kadr kierowniczych dokonujemy wszędzie, gdzie to jest potrzebne, istotnych zmian.

W polityce kadrowej nie można jednak działać żywiołowo, ani ulegać doraźnym opiniom i naciskom. Każdy ma prawo do osobistej indywidualnej oceny jego pracy i tej zasady powinniśmy strzec w odniesieniu do wszystkich ludzi pracy, nie tylko wobec kierowników.

Skuteczniej wyróżniać ludzi czynu

PYTANIE: — W wielu listach przewijał się postulat, aby zna-

leźć skuteczniejsze, niż dotąd, formy społecznego i materialnego wyróżniania ludzi czynu, ofiarnych, przedsiębiorczych, o postawach nonkonformistycznych...

Odpowiedź: — Są ludzie zasługujący na uznanie. W zakładach pracy, na wsi, na uczelniach, w szkołach, instytucjach kulturalnych itd. Zgadza się z postulatami, że trzeba stosować formy społecznego i materialnego wyróżniania ludzi. Mamy wiele wypracowanych sposobów i form wyrażania ludziami uznania. Podstawową sprawą jest oczywiście przestrzeganie socjalistycznej zasady „każdemu według jego pracy”, a więc według jego osobistego wkładu.

Idzie tu o sprawiedliwy podział premii i nagród, aby był on zgodny z odczuciem zainteresowanego i odczuciem jego współpracowników. Wśród różnorodnych form społecznego wyróżniania wymienić należy: odznaczenia państwowe, odznaki organizacji społecznych, dyplomy uznania, tytuły przodownika lub brzozydy pracy socjalistycznej, racjonalizatora, przodującego pracownika (np. zasłużonego górnik, nauczyciela) wreszcie nagrody mia sta i województwa (np. za upowszechnianie wiedzy ekonomicznej, za upowszechnianie kultury, obecnie ustanowiona została nagroda im. Kasprzicza dla literatów, a także nagroda dla dziennikarzy).

Chodzi o to, by umiejętniej korzystać z tych różnorodnych form, którymi dysponujemy. Bardzo też ważną formą wyrażania uznania jest popularyzacja ludzi dobrej roboty, zespołowego działania, przez prasę, radio i telewizję.

Ale i tutaj warto zwrócić uwagę, że każdy powinien czuć się współodpowiedzialny za skuteczność działania tego systemu wyróżniania, za korygowanie błędnych decyzji, wysuwanie ludzi wartościowych, a być może pomijanych. I tu nie wystarczy tylko krytykować.

Człowiek czynu — człowiekiem trzeźwym

PYTANIE: — Jeden z czytelników sformułował myśl, iż człowiek współczesny, aby być człowiekiem czynu, musi być człowiekiem trzeźwym. Autorzy wielu listów dopatrują się w alkoholizmie podstawowego źródła plag społecznych. Doga gają się też skuteczniejszego niż dotychczas przeciwdziałania pijactwu.

Odpowiedź: — Zdajemy sobie sprawę z tego, że istnieje u nas zjawisko alkoholizmu i niepokoi nas to bardzo. Skutki alkoholizmu są przerażające. Alkoholizm zatruwa życie, gubi przyjaźń, niszczy zdrowie, słowem — zubaża człowieka materialnie i moralnie. Co prawda nasze województwo

znajduje się na 3 miejscu od końca w spożyciu alkoholu w kraju. Wypijamy przeciętnie o 1 litr mniej na głowę ludności od przeciętnej krajowej. Nie oznacza to jednak, że u nas jest dobrze.

W ciągu roku 1971 odnotowano w poznańskiej Izbie Wyrzeźbienia 8694 osoby. W porównaniu z województwami Poznańskimi i Wielkopolskimi rocznie około 6 milionów zł, pochodzących z dopłat do ceny napojów alkoholowych. Aktywne działania społeczne komitetów przeciwalkoholowych. Organizują one kolonie i półkolonie, wczasowe dla dzieci alkoholików, dożywianie w świetlicach młodzieżowych, udzielają zapomóg pieniężnych i żywnościowych, zakupują pomoce szkolne tym dzieciom.

Szczególnie alarmujące jest picie alkoholu przez młodzież, a nawet dzieci. Odpowiednie wychowanie młodego pokolenia jest najbardziej skutecznym systemem ograniczania, a następnie likwidacji alkoholizmu. Szczególną więc uwagę powinniśmy wszyscy zwracać na obowiązki domu rodzinnego w dziedzinie wychowania przez przykład.

Ogromna rola w walce z pijactwem przypada całemu społeczeństwu. Wiemy, że pijactwo pociąga za sobą chuligaństwo, rozbój, grabież, przywłaszczanie mienia społecznego. Alkoholicy przeszkadzają w normalnej pracy i wypoczynku, w ogóle w życiu innym lu-

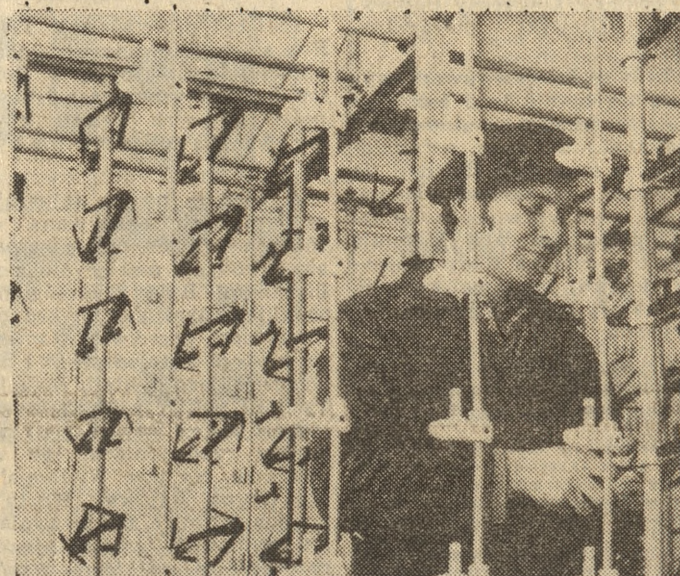
domu winna być przygotowywana ustawa o zwalczaniu pijactwa — ale decydującą będzie wychowanie w rodzinie, jak też lepsze wypełnianie funkcji wychowawczych przez kolektywy pracownicze, szkoły, organizacje społeczne.

Jaka jest młodzież?

PYTANIE: — Kolejna grupa pytań dotyczyła szeroko pojętych problemów wychowawczych. Jedni czytelnicy dopatrywali się przyczyny szerzenia się wśród młodzieży postaw indyferentnych w złym przykładzie świata dorosłych. Inni — w niedostatku pracy szkolnej, uczelni, organizacji młodzieżowych. Jaka jest Wasza opinia w tej sprawie?

Odpowiedź: — Wszyscy zadajemy sobie pytanie, jaka jest dzisiejsza młodzież? Na to stereotypowe pytanie padają skrajne odpowiedzi. Młodzież natomiast nie lubi być przesadnie chwalebna, jak też niesprawiedliwie karcona. Dlatego rzeczą najważniejszą jest, abyśmy jednostki oceniali indywidualnie, w zależności od ich postawy w życiu. Jedno jest pewne — że współczesna młodzież jest wyposażona w wiedzę, że stawia wysokie wymagania dorosłym, że szuka odpowiedzi na pytanie: jaki jest sens życia?

Nie zawsze jednak rodzina, jak również szkoła i organizacje młodzieżowe, potrafią dać jej racjonalną na to pytanie odpowiedź. Myślę jednak, że decydującą rolę w zakresie wychowania młodzieży odgrywa rodzina. Jest ona podstawowym ogniwem wychowania i musi być należycie doceniana.

dziom. A pijani kierowcy są potencjalnymi mordercami. Ważna rola w walce z pijactwem przypada zakładom pracy, instytucjom, organizacjom młodzieżowym i społecznym, szkołom, jak również w dużym stopniu prasie, radiu i telewizji.

Zbyt dużo jest jeszcze okazji do picia „służbowego”. Są tu wydane określone zarządzenia, nie można jednak wierzyć w cudotwórcze działanie przepisów. Skuteczna walka z tym zjawiskiem zależy od każdego z nas. Dlatego tylko wspólne, szeroko zakrojone, długofalowe działania wszystkimi dostępnymi środkami przez wszystkich zainteresowanych — może przynieść stopniową poprawę.

Decydujące — wychowanie w rodzinie

PYTANIE: — Równie stanowcze żądania czytelników dotyczyły walki z chuligaństwem, przy czym dominowały głosy, aby zaostrzyć sankcje wobec sprawców wykroczeń o charakterze chuligańskim.

Odpowiedź: — Nie ma najmniejszej wątpliwości co do potrzeby podejmowania energicznych środków walki z chuligaństwem. Trzeba wyrazić uznanie MO i ORMO za prowadzoną od paru miesięcy akcję „Porządek”. Trzeba jednak, abyśmy wszyscy zdawali sobie sprawę z tego, że najbardziej nawet energiczna akcja organów porządkowych nie załatwi sprawy. Działalność tych organów jest wymierzona w skutki złego wychowania, w skutki negatywnych postaw grup, czy jednostek. Natomiast znacznie istotniejszą sprawą jest likwidacja przyczyn takich negatywnych postaw. Dlatego z jednej strony trzeba niewątpliwie zaostrzać sankcje — i tu duża

Trzeba też większą wagę przywiązywać do procesów samowychowania młodzieży, zwłaszcza w tak zwanych grupach nieformalnych. Więcej też uwagi wymaga wychowanie młodego człowieka w toku pracy, w kolektywie pracowni czym. Trzeba dawać młodzieży odpowiedzialne i trudne zadania, ale i sprawiedliwie oceniać jej pracę.

Starsze pokolenie powinno poczuwać się do wielkiej odpowiedzialności za wychowanie młodzieży, powinno pamiętać, że szereg negatywnych przykładów ze świata dorosłych — jest przejmowanych przez młodzież, skorej do naśladownictwa. Rola organizacji młodzieżowych polega na tym, by kształtować wśród tej najbardziej świadomej części młodego pokolenia nowe postawy. Organizacje młodzieżowe mają możliwość wpływania nie tylko na swoich członków, lecz na całe środowisko młodych. W stylu i metodach pracy organizacji młodzieżowych powinno się unikać ślepego naśladowstwa działalności organizacji ludzi dorosłych. Koło ZMS, czy ZMW powinno być kolektywem przyjaciół, w którym każdy czuje się odpowiedzialny za całość, a całość za każdą jednostkę.

Partia oczekuje od młodzieży większej śmiałości, aktywniejszego współudziału w procesie rządzenia i organizowania naszego życia społecznego. Brak doświadczenia nie powinien osłabiać odwagi w tym działaniu.

Od studentów oczekujemy więcej ambicji

PYTANIE: — Brak akademicka stanowi osobny problem. Nasi czytelnicy wyrażali zaniepokojenie stosunkiem części młodzieży studenckiej, a także części studenckiego aktywu, do nauki, która traktowana była

po macoszemu. Solidni studenci są przedmiotem kpiny, a za „bohatera” uchodzi ten, co zda egzamin bez większego przygotowania.

Odpowiedź: — Poznań jest dużym ośrodkiem akademickim, trzecim w kraju. Na studiach dziennych uczy się tu ponad 20 tysięcy studentów. Zdecydowana większość traktuje swój obowiązek niezwykle poważnie. Liczne są też organizacje młodzieżowe na uczelniach. Ale trudno nie zauważyć zjawisk, które muszą niepokoić.

Jednym z zjawisk niepokojących jest to, że części studentów brakuje ambicji. W związku z tym uczą się nie dla wiedzy, a dla stopnia, zadowalając się zresztą stopniem „państwowym”, czyli dostatecznym. Jest to wielka sprawa dla władz uczelni i dla organizacji młodzieżowych. Powinny one kształtować wśród studentów ambicję równania do przodujących i zdobywania wiedzy na uczelniach jako ambitnego zadania w aspekcie osobistego przygotowania się do pracy zawodowej.

Cenne jest to, że czołówka studencka umie godzić naukę z działalnością społeczną i że osiąga bardzo dobre rezultaty. Niestety, między tą czołówką a ogółem studentów jest zbyt duża dysproporcja. Obserwujemy również z niepokojem dysproporcje między społecznopolietycznym działaniem wśród studentów: wyróżniają się w tej działalności wąskie grupy aktywu — natomiast niedostatecznie aktywny społecznie o politycznie jest ogół studentów. Podstawowe organizacje partyjne, władze uczelni, organizacje młodzieżowe — powinny zastanowić się nad przyczynami tego stanu rzeczy. Okres studiów bowiem winien być szkołą zdobywania wiedzy oraz działalności społeczno-politycznej.

Kojarzyć interesy osobiste i społeczne

PYTANIE: — Otrzymałmy w ramach naszego FORUM sporo listów typu interwencyjnego. Jakże są możliwości rozpatrzenia i załatwienia poruszonych przez czytelników spraw? I na koniec: prosimy o uwagi na temat cech, które winny charakteryzować współczesnego człowieka czynu; o opinię na temat społecznego znaczenia konfrontacji opinii, ujawnianych w toku takich form dialogu, jak „głosowe” FORUM.

Odpowiedź: — Wszystkie sprawy, wymagające interwencji, zostają przekazywane zainteresowanym instytucjom i organizacjom. Listy, zawierające oceny i sugestie, będą również wykorzystane zarówno przez instancje partyjne, jak też przez inne instytucje. Wszyscy autorzy listów, którzy podali nazwiska i adresy, otrzymają odpowiedzi indywidualnie.

O wielu cechach człowieka współczesnego mówiliśmy już wcześniej. Można tu dodać, że winien to być człowiek umiający kojarzyć interesy osobiste i społeczne, który poprzez solidną pracę współtworzy dobra materialne kraju, który daje przykład dyscypliny społecznej i zawodowej, poszanowania mienia społecznego, posiada szacunek dla tradycji narodowych, godność obywatelską, szacunek dla tego, co stworzyły poprzednie pokolenia oraz ambicję tworzenia rzeczy nowych. Powinien to być człowiek bezkompromisowy w walce ze złem, powinien mieć osobisty udział w przemianach, jakie dokonały się i dokonują w naszym kraju. Każdy, kto szczerze pragnie, by Ojczyzna nasza stawała się silniejsza, by liczyła się w świecie, każdemu z nas żyło się lepiej — powinien postawić sobie pytanie: co ja zrobiłem dla realizacji uchwały VI Zjazdu?

FORUM jest oryginalnym pomysłem, stwarzającym możliwość konfrontacji poglądów, ujawniania negatywnych zjawisk, występujących w naszym życiu, poszukiwania nowych rozwiązań; jest to jeden z przejawów demokratycznych zasad życia naszego społeczeństwa. I za tę inicjatywę należy się redakcji „GŁOSU” serdecznie podziękowanie, a także zachęta do kontynuowania tej formy dialogu między czytelnikami i przedstawicielami władz.

Zanotował:
MIECZYSLAW SKĄPSKI

Na przykład Gniezno

Data wyzwolenia w 1945 roku ostatniego skrawka Ziemi Wielkopolskiej — owych poznańskich stu hektarów dzisiejszego, powstałego w miejscu po Cytadeli Parku Przyjaźni Polsko-Radzieckiej i Braterstwa Broni — stał się rocznicową dla Armii Czerwonej 23 luty. Istnieje więc tym bardziej uzasadniony powód, by podwójną rocznicą była dorocznym świętem całej Wielkopolski.

Zauważmy wszakże: lutowe daty zakończenia walk o Poznań i Piłę nie stały się na szczęście typowe dla wyzwolenieckiego przełomu w dziejach Wielkopolski. Nazw wszystkich pozostałych niemal stu miast, należy szukać wyłącznie w komunikatach wojennych pochodzących z ostatniej dekady stycznia 1945 roku. Bo w miastach radzieckich — choć jeszcze 12 i 14 stycznia kruszyły hitlerowski „Ostfront” wokół nadwiślańskich przyczółków pod Sandomierzem, Puławami i Warką — 20 stycznia były już pod Kępem, wyzwoliły Kłodawę, Koło, Konin, Ślesin, Kleczew.

Wieczorem 22 stycznia — nim niebo nad Moskwą rozgwieździł artyleryjski salw, który poprzedził nocy wyparły Niemców z Gniezna (był to jeden z pięciu „polskich salw”, oddanych tegoż dnia w stolicy Kraju Rad), wyzwolicieli pierwszej historycznej stolicy Polski forsowały już Wartę pod Poznaniem.

Tempo tego wyzwolenieckiego natarcia stało się niemal rekordowe dla całej wojny. A przecież przez całe półrocze poprzedzające stycznia 1945 roku, okupanci przygotowywali na ziemie międzyrzecza Wisły i Odry pod pole uporczywych i długotrwałych walk pozycyjnych i do funkcji całopalnej osłony zaodrzańskiego rdzenia imperium wielkoniemieckiego.

Uwzględniając przygotowywany także Wielkopolsce los pola wyniszczającej bitwy, tym bardziej trzeba doceniać bliskawiczość postępów radzieckiego natarcia od Wisły po Odrę. Błyskawiczość ta nie tylko wyznaczała styczniowe daty wyzwolenia wszystkich — poza Poznaniem i Piłą — miejscowości Wielkopolski. Ponadto uratowała Wielkopolskę przed losem „spalonej ziemi”. Spowodowała, że nie stała się regułą dramatu Poznania i Piły.

Rzecz oczywista: działo się tak dzięki potęgze Armii Radzieckiej. Zadecydowała przewagę sił kunsztu żołnierskiego i dowódcy oraz męstwo naciera-

jących wojsk, a także poziom planowania i realizowania operacji strategicznej przez naczelne dowództwo radzieckie. Ale czy tylko one wywierały wpływ na przebieg działań?

*

Jedną z niemal czterdziestu radzieckich brygad pancernych i zmechanizowanych, określających tempo wyzwolenieckich postępów na terenie Wielkopolski, była 44 brygada pancerna gwardii, dowodzona przez pułkownika (dziś marszałka) Józefa Gusakowskiego. Ona to noca na 18 stycznia wyzwoliła Łowicz, wieczorem 21 stycznia Gniezno, a 1 lute-

Tradycje patriotycznej aktywności

go — po dokonaniu samotniczego rajdu na tyły międzyrzeckiego rejonu umocnionego — tworzyła już przyczółek na zachodnim brzegu Odry.

O tej brygadzie, jej wyczynach, znaleźć można informacje nawet w zwyczajnych podręcznikowych opracowaniach dziejów kampanii 1945 roku. Sławna brygada, sławny dowódca. Aż 25 żołnierzy i oficerów wywołało w ciągu niespełna trzech tygodni stycznia 1945 r. tytuły Bohatera Związku Radzieckiego. Ówczesny pułkownik Gusakowski — po raz drugi.

Tym godniejszą uwagi wydają się opinie tych żołnierzy o sojuszniczej aktywności mieszkańców ziem wyzwolonych w toku tych działań. Na przykład zanotowane bezpośrednio po wyzwoleniu Gniezna, przez generała Mikołaja Popiela, członka Rady Wojennej i armii pancernej gwardii, w której skład wchodziła 44 brygada.

Pierwsza pochodzi od zastępcy brygady, podpułkownika Iwana Pomazniewa.

„Niemcy (w Gnieźnie) zastosowali nową taktykę. Dostrzegli nas kiedyś byliśmy na skraju miasta, ale siedzieli cicho. Bili tylko z kaemów i automatów. Jak gdyby zapraszali: wchodzić, nie ma niebezpieczeństwa dla czołgów, przeciwnik słaby. A w rzeczywistości — pełno gniazd faustników (żołnierzy uzbrojonych w pancerzownice, „pancerfausty” — Z. S.), w całym mieście zasadki. Jeśli byśmy poszli „na hurra” — zostawilibyśmy w Gnieźnie wszystkie czołgi... Tylko, że Gusakowski rozstrzygnął niemiecką chytrą. Dzięki Polakom: uprzedził o wszystkich zasadkach; gdyby nie ich pomoc — byłoby wiele strat. Wstałiśmy najpierw fizylierów Judina, oni nie wybierali faustników, polkowid-

wali gniazda kaemów. Dopiero wówczas puciliśmy batalion (czołgów) Aloszy Karabanowa. Tę już w pół godziny podziurawili rymnicie kie działa samobieżne i oczyścili miasto”.

I druga opinia — pochodząca od samego Gusakowskiego (o którym — notabene — Popiel pisze: „Iż „wojować to umiał, lecz opowiadać o wojnie — nie”).

„Podeśliśmy pod Gniezno wieczerem. Wstałiśmy zwiad. Dotarli do dużej fabryki (cukrowni? — Z. S.). Jednak co klasa robotnicza to klasa robotnicza. Swojący. Obcaławali naszych a potem już Polacy poprowadzili ulicami, pokazali gdzie koszar, wezw obro, ny, sławiska ogniove, Jeśli zaś zasz sily przeciwnika i ich rozmieszczenie, pozostaje tylko walka, cōz więcej. Można walczyć, nawet całkiem prosto. W okole Polacy okazywali nam przez cały czas duza pomoc. Ta, w Gnieźnie, pomogli przeprowadzić rozeznanie, a i po drodze przekazywali informacje o rozmieszczeniu niemieckich wojsk i garnizonów. Aż żal, że wkrótce się to skończy. Germania tuż przed nosem, ręka sięgnąć...”.

*

Powie ktoś, nie pamiętający tamtych czasów: — cōz nadzwyczajnego w tym, że pomogli, cōż można było nie pomagać?

Oczywiście, trzeba było pomagać. I jak Wielkopolska duża i szeroka była okazywana pomoc. Gniezno nie było wcale wyjątkiem. Świadkiem — choćby Gusakowski. A i żołnierze innych jednostek, nacierających innymi szlakami, wspominała serdecznie po dziś swoich bojowych sojuszników.

Ale był przecież rok 1945. Rok skomplikowanych jeszcze układów politycznych w Polsce, frontów wewnątrzpolskich, przebiegających według kryteriów: jaką społecznie ma być Polska.

A więc ta pomoc sojusznika, masowa, okazywana w różnych formach, była zarazem swego rodzaju plebiscytem politycznym. Była żywołowym, podyktowanym patriotycznym rozsądkiem, przeciwstawianiem się próbom antyludowego i antyradzieckiego dyktatu reakcji. Tych sił politycznych, których emanacja był ponoć „jedynie legalny, rząd emigracyjny w Londynie, czy tzw. Wielkopolska Grupa Bojowa „Warta”, mająca wkrótce po wyzwoleniu próbować terrorystycznej rozprawy ze „zdrajcami współdziałającymi z Sowietami”.

Narodowo-wyzwolenicza aktywność ogółu Wielkopolan była akcesem na rzecz tej linii wojennego rozwiązywania spraw polskich która wytyczyła przed narodem Polska Partia Robotnicza.

ZBIGNIEW SZUMOWSKI

Wiele spraw w ostatnim okresie poruszyło opinię publiczną i wzmogło społeczną dyskusję, a dotyczyły one człowieka, troski o poprawę jego bytu, warunków pracy. Dla załogi Przedsiębiorstwa Budownictwa Rolniczego w Lesznie tematem najbar dziej frapującym stały się sprawy przyspieszenia tempa budownictwa mieszkaniowego.

O zmianach w rozwiązywaniu tego trudnego problemu często w minionym roku informowała prasa. Czytali więc pracownicy PBRol-u gazety dokładniej niż kiedykolwiek. Czytali, szukając w nich ważnych dla siebie doniesień. Ponad 70 procent 400-osobowej załogi czeka bowiem na poprawę warunków mieszkaniowych, a perspektywy tego są dość odległe. W 34-tysięcznym Lesznie okres wycoławiania w spółdzielni mieszkaniowej wynosi prawie 10 lat. W kolejce czeka razem z kandydatami — 2500 osób.

Te sprawy stały się więc problemem nr 1 podczas dyskusji przed VI Zjazdem partii. Dominowały one również na Konferencji Samorządu Robotniczego, były tematem ożywionych rozmów w czasie przerwy na stanowiskach roboczych.

Jest pomysł

Nadszedł czas i sprzyjająca atmosfera, aby zastanowić się we własnym zakresie nad sensownym rozwiązaniem tej sprawy — powiedział pewnego dnia dyrektor leszczyńskiego PBRol-u, Zbigniew Bytoński, gdy zgromadził się załadowy aktyw. — Sytuacja jest paradoksalna: budujemy dla innych, a niektórzy z nas nie mają gdzie mieszkać. Warunki pracy załóg przedsiębiorstw budownictwa — zwłaszcza mniejszych — są nieporównanie gorsze od warunków pracy w fabrykach. Stąd potrzeba zrekomensowania im trudów.

Postanowiono więc wspólnymi siłami i jak najszybciej zastanowić się nad koncepcją wyjścia z impasu. I tak narodził się wkrótce pomysł, którego realizację sprzyjała uchwała VI Zjazdu.

PBRol jest przedsiębiorstwem budowlanym, a zatem możliwość niesienia pomocy, o której mowa, powinna być większa, aniżeli w innych załadowych. Można by zatem pomóc załozde w budownictwie indywidualnym. Przedsiębiorstwo w ramach działalności ponadplanowej budowałoby domki jednorodzinne w stanie surowym, po cenie kosztów własnych, natomiast wykończeniem zająłby się w swoim zakresie każdy z przysiężnych mieszkańców.

Aby budujący się mógł otrzymać kredyt bankowy, musi przedtem zgromadzić własny wkład w wysokości 20 pro

Węzeł wcale nie gordyjski

cent kosztów budowy, bądź w formie gotówki, bądź robocizny. Tymczasem koncepcja pracowników PBRol-u wymaga działania odwrotnego: najpierw pożyczka — potem wkład. Każdy z budujących się pracowników sędowałby pożyczkę bankową na przedsiębiorstwo, a jego 20-procentowy wkład byłoby roboty wykonanie, czyli ostatni etap budowy. Z tym związany jest oczywiście warunek, że o utrzymaniu pomocy w budowie domu — nie póżegna się z przedsiębiorstwem.

Co można, a co należy?

Propozycja, przedstawiona na specjalnym zebraniu załozde, spotkała się z entuzjazmem. Porozumiano się więc

Wspólnie z Wojewódzkim Komitetem Frontu Jedności Narodu w Poznaniu podjęliśmy opracowanie serii reportaży i artykułów, poświęconych ludziom i faktom — w powiatach, miastach i wsiach Wielkopolski. Są one dokumentem inwencji i pomysłowości, ofiarności i zaangażowania obywateli oraz środowisk — na rzecz wcielania w życie programu rozwoju kraju, uchwalonego przez VI Zjazd PZPR i przyjętego w Deklaracji FJN za podstawę działania wszystkich obywateli. Dzisiejsza pozycja dotyczy inicjatywy ludzi z LESZNA.

w sprawie możliwości uzyskania działek budowlanych. Prezydium PRN przydzieliło ich na razie 30, chociaż kandydatów na własny domek jest trzy razy tyle. W Komitecie Powiatowym partii, Powiatowym i Miejskim Komitecie FJN uznano rozwiązanie za godne poparcia. Władze wojewódzkie — po uważnym przeanalizowaniu projektu — także wyraziły pochlebną opinię dla inicjatywy. Można by ją niezwłocznie wprowadzić w czyn, gdyby nie przepisy...

Otóż to. Istnieje jeszcze wiele „żelaznych” — czasem niezłomnych — przepisów, których nie da się nagiąć do sytuacji. One właśnie paraliżują niektóre inicjatywy. Casus: leszczyński PeBeRol.

Największą przeszkodą jest zarządzenie nie pozwalające przedsiębiorstwom budowlanym budować nic po cenie kosztów własnych. Nie przewidziano żadnych odstępstw, nawet w przypadku wybudowania mieszkania dla własnego pracownika.

Ponadto — jak wspomniam — przepisy nie pozwalają na udzielenie kredytu, zanim budujący się nie zgromadzi 20-procentowego wkładu wartości kosztorysowej budynku. A przecież za pożyczkobiorcą stoi solidny gwarant: przedsiębiorstwo, osiagające wielomilionowe zyski. Jeszcze 6 lat temu można by mieć wątpliwości do wybiacalności leszczyńskiego PBRol-u, wtedy bowiem wykazywało ono straty. Ale to należy już do historii.

Nie miejsce teraz rozwodzić się, co miało decydujący wpływ na sukcesy: lepsza wydajność, dyscyplina, czy organizacja pracy (na pewno wszystkie razem), faktem jest jednak, że dla osiągnięcia dalszych, pozytywnych wyników przedsiębiorstwa konieczne jest trwalsze związanie załogi, zapobieżenie fluktuacji. Jedną z najsukuteczniejszych metod jest zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych.

Mały własny domek

Wprowadzić dotychczas leszczyński PBRol wybudował już własny 18-mieszkaniowy dom

dla swoich pracowników, do stał 7 mieszkań w budynku, wzniesionym wspólnie z Prezydium MRN, a w roku przyszłym ma jeszcze uzyskać 10 mieszkań w obiekcie stawianym pospolu z Rejonowym Przedsiębiorstwem Melioracyjnym, ale to wszystko za mało. Kandydaci na domki stanowią jedną trzecią ogółu ubiegających się o mieszkania. Niektórzy chętnie zrezygnowali z mieszkań w bloku.

— Na spółdzielczość muszą czekać jeszcze 5 lat, domek byłby przed. Jak w 5 osób mieszkać dłużej w 12-metrowym sublokatorskim pokoju — mówi Jan Tyrała, formierzbetoniarz.

A jak długo Henryk Okręć — operator suwnicy, będzie wracał po pracy do swojego wilgotnego mieszkania w domu-ruderze? Wszyscy w podobnych sytuacjach deklarują pracę po godzinach, przy budowie na zasadzie wzajemnej, koleżeńkiej pomocy.

— A jeśli wasza inicjatywa znajdzie pełne zrozumienie, — w jakim czasie moglibyście przystąpić do budowy? Miec dzięki i pozwolenie to przecieł jeszcze za mało.

Jerzy Kaczmarek, główny ekonomista przedsiębiorstwa, z którym właśnie rozmawiam — uśmiecha się:

— Pomyśleliśmy o wszystkim. Mamy gotowe dokumentacje. Jeśli będzie potrzeba — odpowiedniej adaptacji dokonana za darmo nasze własne biuro projektów. Jeszcze w tym roku moglibyśmy postawić 5 pierwszych domków. Czy myślicie, że ten pomysł doczeka się realizacji?

Nie tak dawno na katowickiej konferencji aktywu partyjnego i gospodarczego i sekretarz KC Edward Gierk zwrócił uwagę na obowiązek występowania aktywistów przeciwko przepisom, hamującym inicjatywy i szeroko pojęte no watorstwo. Szersza odpowiedź na to pytanie znajdujemy w zjazdowych uchwałach.

Jest tam przecież mowa i o indywidualnym budownictwie, i o uelastycznianiu przepisów, o rozszerzaniu zakresu uprawnień przedsiębiorstw.

„Należy stworzyć korzystniejsze warunki dla szybkiego rozwoju indywidualnego budownictwa mieszkaniowego, zapewnić dogodnie warunki kredytowania i dostaw materiałów budowlanych...”.

„Uznaje się jednocześnie za celowe, aby (...) przedsiębiorstwa, a także zakłady produkcyjne, miały szeroki zakres uprawnień, pozwalających na samodzielne gospodarowanie w ramach ustalonych zadań i posiadanych środków...”.

Pouczająca lektura. Cytatów, które przemawiają na korzyść pomysłu realizacji leszczyńskiej inicjatywy, można by przytaczać bez liku. A przecież nadszedł czas inicjatywy. Należy rozważyć ocenę wartości każdej z nich i wprowadzać w życie wszystkie, które pomagają łączyć interesy kraju z interesami społecznymi.

ZOFIA DOHNKE

Stefan Kalinowski — „Polski proces karny”. PWN, str. 573, 21 68.
A. Podgórska, W. Herman — „Aero i zootechnika”. PZWS, str. 487, 21 52.
J. Dembowska, M. Jaworski, Z. Strzelecka — „Nauczanie języka polskiego w klasie VI”. PZWS, str. 260, 21 29.
Edward Kowalczyk — „Lecność i jej funkcje społeczne”. KiW, str. 129, 21 12.
Stefan Strawiński — „O ptakach, ludziach i miastach”. WP, str. 153, 21 10.

BIOGRAFICZNE
Feliks Młynarski — „Wspomnienie”. PWN, str. 562, 21 75.

BELETRYSTYKA
Henryk Pajak — „Długa śmierć”. KiW, str. 220, 21 12.
Danuta Frey-Malewska — „Maska śmierci”. Iskry, str. 48, 21 6.

Kazimierz Baronowa z Ignacówki w powiecie kępińskim znalazłem w szpitalu. Kiedy zwróciłem się do lekarza dyżurnego o przywołanie pacjentki, powiedział: — Aha, to o tę naszą działaczkę kultury chodzi...

Dzisiaj przesyłam Pani Kazi mierze list napisany pod wrażeniem naszego spotkania.

Pani Kazimiero! Kiedy, po naszej rozmowie, wychodziłem z grebanińskiego szpitala, ogar nęły mnie mieszane uczucia. Z jednej strony byłem fascynowany tym, co Pani mówiła, śpiewała — zafascynowany Pani żywotnością i tym tańcem w szpitalnych ciuchach, w pokoju lekarza dyżurnego. Nie mogłem uwierzyć, że ma Pani 72 lata... A z drugiej strony było mi niezmiernie przykro. Bo jednak ten szpital jest konieczny. Chore serce, chora wątroba i jeszcze inne dolegliwości, których nawet nie spałiałem. Pocieszałem się tym, że już Pani czuje się lepiej.

Przyrzekałem, że napiszę o Pani. Ale jak napisać o zwykłej kobiecie z Ignacówki, która jeszcze dzisiaj, mając 72 lata, tańczy w pierwszej parze swojego regionalnego zespołu, która tak ukochała nasz wielkopolski folklor i która sama jest skarbnicą tego folkloru? Spróbuję jednak opisać to, co pozostało mi w pamięci z naszego spotkania.

W Ignacówce, w pierwszej chacie, urodziła się Baronowa

i tam też przyszło spędzić jej całe życie. Życie ciężkie, znaczone pracą w polu, w lesie. Ale znaczone także humorem, żartem, piosenką i tańcem. „Jedź i pij kiedy dają Tańczu kiedy grają A uważaj kiedy bronią I uciekaj kiedy gonią...”

Już wtedy, w Ignacówce i Wodzieckiej, szły przedstawienia i śpiewy. Polskie — a było to jeszcze za pruskiego zaboru.

Życie pełne tańca i pracy

A kiedy przyszło do organizowania w Wodzieckiej regionalnego, wielkopolskiego zespołu pieśni i tańca — Baronowa była pierwsza. I potem już cały czas w pierwszej parze.

Muszę Pani powiedzieć, że oni wszyscy, cały zespół razem z kierowniczką, doceniają Pani pomoc. — Baronowa to duża osoba — tak mi mówił. I postali mnio do szpitala. Bo jak tu mówić o zespole, a nie o Baronowej? Oni wierzą, że Pani już niedługo wróci i znów wystąpi — zaśpiewa i zatańczy.

Zresztą, Pani też z dużym sentymentem opowiadała, jak trzeba było te baby uczyć tańczyć i śpiewać, jak to „kon-

od pluga uczyć trzeba do powózki”. Kierowniczką za młodą i nie wypadła jej starszych kobiet sztorcować. A Baronowa i pokazała i skrzyczała jak było potrzeba. — „Ale jak nom klapo regionalne wesele, to aż podziw bro!”.

Razem z Panią śmiałem się z tych żartów, których tyle w życiu Pani narobiła. Ale też szczerze współczułem, gdy Pani mówiła:

— Chciałabym jeszcze chociaż raz wystąpić. Załamalam się, jak mąż dwa lata temu umarł.

Ale przecież zostały Pani dzieci. Dwóch synów leśników i córka też za leśnika poszła. I został zespół i pani Jędrzejewska — kierowniczka zespołu, której samej jest ogromnie ciężko. Przecież i w szpitalu Panią doceniają. Jak to powiedziała ta kobieta, która przechodziła przez dyżurkę? — Baronowa fajno kobitka — co my zrobimy jak nom odejdzie. Jest Pani im wszystkim potrzebna. Pani humor i piosenka, tańiec i żarty...

Mówiła mi też Pani swoje wierszki — rymowanki:

O sąsiadkach gada cuda, Jedna łatawiec, druga brudas, Trzecia głupia, czwarta krzywa, Piąta wiedźma, szósta mściwa

I jeszcze dużo, dużo innych. Mówiła też Pani o wojnie, o tych wszystkich ciężkich ogromnie ciężkich sprawach. Ale przecież i wtedy nie opuścił Pani ani humor, ani tańiec. I o dzieciach i o ludziach o siostrze, mężu, o swoich rodzicach, o pracy, życiu, chorobie — wszystko to Pani opowiedziała przez ten jeden zimowy wieczór.

To była cudowna wycieczka w normalne, chłopskie, wielkopolskie życie, wycieczka w krajnie mi nieznaną, ale jakże piękną i szlachetną. To życie pełne śpiewu, tańca — ale i pracy, ciężkiej pracy. Mówiła przecież Pani, jak to po robocie, o dziesiątej wieczór szła Pani półtora kilometra na pró by swojego zespołu, a potem w nocy o dwunastej, pierwszej — do domu. I z tego powstał ten piękny, regionalny zespół z takich właśnie ludzi, jak Pani. I Pani są oni za to wdzięczni, bo przecież sami nie daliby rady.

Pani Kazimiero! Na pewno zobaczę jeszcze Panią w pierwszej parze — „Pije Kuba do Jakuba”. Wydzrowieje Pani wyjdzie ze szpitala. Będzie Pani śpiewać i tańczyć. I prze pisywać swoje przysłówki rymowanki, piosenki. Tęż wszyscy z całego serca życzy my. No i zdrowia Bo humor i piosenka Panią nigdy nie opuszcza

JAN KORZENIEWSKI

PRZEGŁADAMY PRACĘ

BEZ SILACZEK — Dlaczego autorytet społeczny zawodu nauczycielskiego jest niewielki? Jakże pociąga za sobą to skutki? Jakże wreszcie są realne możliwości poprawy tej sytuacji? Nad tymi pytaniami, często przejawiającymi się w publicystyce, zastanawia się Andrzej Świecki na łamach „Kultury”. Jego rozważania prowadzą do końcowego wniosku, że nauczyciel musi zostać w szkole.

„Nauczyciel — pisze autor — musi mieć czas na własną naukę, na podnoszenie swych kwalifikacji. Tymczasem jest przeciążony pracą — zawodową i społeczną. 18, 21, 23, 26 — tyle godzin tygodniowo pracują nauczyciele w różnych typach szkół, w zależności od typu placówki, od posiadanej specjalizacji i zdobytego wykształcenia. To praca bezpośrednia w klasie. Przez 1/3 czasu godzin prze mierzają, zważywszy pracę domową nad przygotowaniem się do lekcji i poprawę zeszytów, na kon takty z rodzicami, własne dosko nalenie i naukę. Oprócz obowiązków dydaktycznych i wychowaw czych stalego dokształcania się, systematycznego przygotowywania się do lekcji, walą się na nauczy cieli różnorodne obowiązki spo łeczne.

Przebieżając pracą sprawilo m. in., że tylko w czterech okręgach szkolnych (katowickie, gdańskie, poznańskie i rzeszowskie) ogólna liczba dni nieobecności w pracy nauczycieli z różnych przyczyn, nie licząc zwolnień do pełnienia czasowych funkcji społecznych, wzrosła, z 1.476.244 dni w roku 1965/66 do 1.996.902 dni w 1968/69 r., tj. o 320.658 dni, czyli przeszło 33 proc.

Zmusza do zastanowienia także

to, że z roku na rok zwiększa się liczba zwolnień nauczycieli ze szkół do prac społecznych (...). Liczba godzin utraconej przez mło dzież nauki w okresie czterech lat wzrosła przeszło dwukrotnie. Tyle jedynie w czterech okręgach szkol nych.

(...) Stwierdza się przy tym oficjalnie, że w ogromnej liczbie przypadków wykonywane przez nauczycieli prace społeczne nie noszą znamion pedagogicznej dzia łalności i z powodzeniem mogłyby być wykorzystane przez ludzi in nych profesji. Czy nie trzeba więc chronić nauczycieli przed tymi niepotrzebnymi społecznymi ob owiązkami? Czasu Silaczek, gdy je dynym wykształconym człowie kiem na wsi był nauczyciel, już dawno minęły. Mamy liczne zbior owiska inteligencji wiejskiej. Sta nowią je dźsi i lekarze, i agronomi e i ekonomiści, zatrudnieni w GS-ach itp. Dlaczego więc kre pować ich dobre chęci niesienia kaganca powszechnej oświaty. Czy miejsce nauczyciela nie jest w szkole?

FLAGA NARODOWA I INNE — Adam Kisiel z Krakowa w liście do redakcji „Argumentów” porusza sprawę, używania flagi narodowej.

„Osobiście uważam — pisze — że nieistotne jest tak częste i tak powszechne stosowanie naszej biało-czerwonej flagi narodowej. Czę ste wywieszanie flagi na ulicach spowodowane jest wielkim „uogół nieniem” jej treści — stosuje się ją na dzień kolejjarza, na jubileusz gminnej spółdzielczości, na dzień wyzwolenia miasta i w czasie festi wału, który się aktualnie odbywa. Od uogólnienia doszliśmy do de zoriantacji i zobojętnienia szarego obywatela na barwy narodowe. Widać to na domach mieszkalnych — administratorzy wieszają flagi, które wiszą nierzadko tydzień, dwa po uroczystościach.

(...) Dlatego uważam, że należy rozpoznać chorągwie „branżowe”. Mają swoje chorągwie gór nicy, mają kluby sportowe, nie-

które miasta — i winni je mieć kolejjarze, budowlani itd.

(...) Flaga narodowa i flaga re wolucji winny być otoczone po wżecznością czcią”.

PEKAJĄCE SZYNY — Zda rzyło się ostatnio kilka wyko leń pociągów lub przerw w ich ruchu spowodowanych pęknię ciem szyn. Często w takich przy padkach podawano, że przyczyn ą pęknięć są nieoczekiwane mrozy. Ale musi przecież zasta nawiać fakt, że u nas bywały i zimy mrozy na ogół nie ostrzeż sze niż dwudziestostopniowe, podczas gdy np. na Syberii czy na Alasce kolej jednak jeździ mi mo 50-stopniowego mrozu. Za stanawiając się nad tymi sprawa mi Wiesław Wernic pisze w „Tygodniku Demokratycznym”:

„Myślę, iż pęknięcie szyn i zry wanie się przewodów wysokiego napięcia mało ma wspólnego z ter mometrem. Chociaż najłatwiej jest winić za to zimę, ponieważ zima nigdy za nic nie może być pociągni ęta do odpowiedzialności”.

Oczywiście, cała sprawa jest o wiele bardziej złożona, gdyż pękaniem szyn dają o sobie znać wieloletnie zaniedbania w inwe stycjach dla kolei. Po prostu ja kość szyn jest nieodpowiednia wobec wielokrotnionego w ostat nich latach ich obciążenia ru chem kolei. Na szczęście są już pierwsze jaskółki zmian dzięki niedawnym decyzjom w sprawie doinwestowania kolejnictwa.

„Ziemia Kaliska” ogłasza wielki konkurs dla zakładów prac tamtejszego regionu o tytuł mi strza gospodarności zapasami. W „Zyciu Literackim” Władysław Ma chek dzieli się z czytelnikami interesującymi wrażeniami co do przebiegu niedawnego Zjazdu de legatów Związku Literatów Pol skich.

LEKTOR

KRZYŻÓWKA NR 6

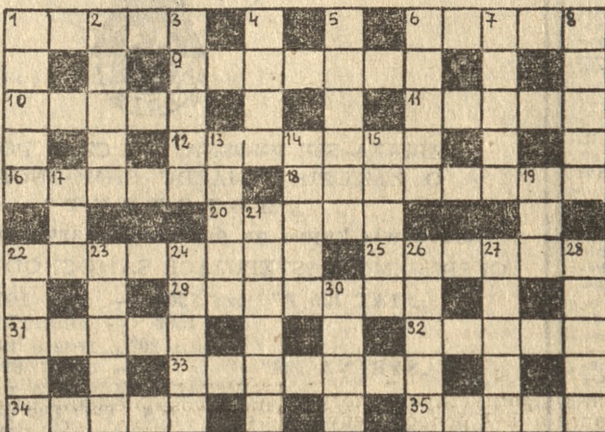
POZIOMO: 1. emblemat, sym bol, 6. nowotwór drożdżowy błony śluzowej, 9. kraina w zachodniej części Rosyjskiej FSRR, 10. z kre mem lub śmietaną, 11. odkryta we randa, 12. systematycznie, zgodnie z planem, 16. drwina, 18. rzadkie imię męskie, 20. znak Zodiaku, 22. małe, chirurgiczne noże, 25. zwo lennik, dyktant, 29. rzeka w Bir mie, 31. ziemia nadana wasalowi za służbę wojskową, 32. stężony roztwór cukru, 33. podtrzymuje chorą rękę, 34. kwiat jesienny, 35. kłamra spinająca.

PIONOWO: 1. Pieszkow, 2. ber zapłaty, 3. ssak z rodziny żyraf, 4. dwukolowy wóz, używany w Azji Środkowej, 5. imię żony Ka zimierza Wielkiego, 6. podnóśty sposób wystawiania się, 7. gąsien ca, pędrak, 8. nienapełniony, 13. obramowanie, ozdoba obwódki, 14. rzeka na Mazowszu, 15. pier wiastek chemiczny, 17. przyrząd gimnastyczny, 19. zbiór obcej fau ny, 21. sygnały, wezwania, 22. kil ka strzałów naraz, 23. krewny od wspólnego przodka, 24. czerwcowy solenizant, 26. miednica, 27. miasto powiatowe w woj. poznańskim, 28. jednostka monetarna Indii, 30. du ża sala wykładowa.

Pomiędzy Czytelników, którzy do dnia 18 lutego 1972 roku nade ślą pod adresem redakcji prawidł o we rozwiązania, rozlosujemy 3 bon y książkowe po 50 zł. Przy adresie prosimy dopisać: Krzyżówka nr 6

Rozwiązanie krzyżówki nr 5

Poziomo: koloni, epolet, demon elekcja, kuna, Penelopa, Ateny Styks, kontrofensywa, piechur Chyła, trojak, balans.

Pionowo: kodeks, Ilmonit, nona, predestynacja, licho, trasat, beret, anarchia, krytyka, akapit, fajans, sfera, niebo.

Bony książkowe po 50 zł wyo sowali:

1. Jadwiga Kucharska — Poznań, ul. Arciszewskiego 29 m 32.
2. Tadeusz Muras — Poznań, ul. Słowackiego 12/13.
3. Edmund Chwałkowski — Po znań, ul. Rutkowskiego 39b m 5.
Nagrody wysyłamy pocztą.

Paragraf i życie

Wypadek na śliskim zakręcie

Początek zimy 1967 roku obfitował w opady śniegu i gołoledzi. W je den z takich dni Zygmunt C., jadąc samochodem, wpadł na zakręcie w poślizg, stracił pa nowanie nad kierownicą i zde rzył się z nadjeżdżającym z przeciwną autobusem. Samo chód uległ rozbiciu, a pecho wy kierowca doznał ciężkich obrażeń obu nóg, powodują cych trwałe kalectwo. Milicyj ne dochodzenie ustaliło, że przyczyną zderzenia było obło dzenie jezdni, a w pewnym stopniu także niezbyt szybka — jak na złe warunki drogowe — jazda Zygmunta C.

Po kilkunastu miesiącach sprawa trafiła na wokandę są

dowa w rezultacie powództwa o odszkodowanie wniesionego przeciwko Rejonowi Eksploa tacji Dróg Publicznych, spr awującemu opiekę nad odcin kiem szosy, na którym zdarzył się wypadek. Zygmunt C. za żądał wypłacenia 50 tysięcy zło tych. Sąd uznał, że ślizgawica na jezdni była następstwem z niedbania przez służbę drogo wą ciążących na niej obowiązk ów usunięcia gołoledzi. Bio rąc z drugiej strony pod uwa gę współwiny kierowcy, po le gającą na nie dość ostrożnej jeździe, obniżył kwotę zasą dzonego odszkodowania do 40 tysięcy.

Sąd Wojewódzki, rozpoznaj ąc sprawę w II instancji, zwró cił się do Sądu Najwyższego o rozstrzygnięcie pytania praw nego: czy przepisy ustawy o drogach publicznych uzasadnia ją odpowiedzialność Skarbu Państwa (w tym wypadku re prezentującego pozwaną insty tucję) za niewysypianie szosy piaskiem w czasie gołoledzi? S. N. przejął sprawę do rozpoznania i wydał wyrok, który po winien stanowić ostrzeżenie dla kierowców szczególnie aktualnie w obecnym zimo wym okresie. „Powszechnie wiadomo — czytamy w uza sadnieniu orzeczenia — że w okresie ciężkich warunków atmosferycznych w porze zimo wej (śnieżyca, zawieje, gołoled zi) utrzymanie wszystkich dróg w stanie całkowitego bez pieczeństwa jest technicznie niemożliwe. Dlatego w okre sach takich wymagane jest od kierowców zachowanie szczególnej ostrożności, o czym ostrzega się za pomocą środ ków masowego przekazu (tele wizja, radio). Kierowca musi się zatem zawsze liczyć z moż liwością napotkania odcinka drogi w stanie zagrażającym bezpieczeństwu jazdy.

W rozpatrywanej sprawie ustalono, że odcinek drogi, na którym doszło do wypadku, po sypywał w tym okresie piaskiem i solą drożnik K. Zdarza ło się jednak, iż wysypywany piasek związał wiatr, wskutek czego szosa była nadal śliska. W takich okolicznościach, gdy by drożnik wypełniał swe obo wiązki w zakresie, na jaki poz wały możliwości techniczne, brak byłoby podstaw do przy pisywania mu jakiegokolwiek winy i odciażania odpowiedzial nością Skarbu Państwa. Dla wyjaśnienia przez istotnego pro blemu sprawę przekazano do ponownego rozpoznania Sądowi Wojewódzkiemu.

M. M.

Orzeczenie S. N. oznaczone jest numerem I CR. 350/70.

TELEWIZJA

Byka za rogi

W cieniu transmisji i progra mów olimpijskich, których koro ną był wspaniały sukces polskie go skoczka, znalazł się nadany w piątek tygodnik społeczno-polityczny „KRAJ”. Warto jednak na ten program zwrócić uwagę chociażby dlatego, że znalazł się w nim dwa tematy, które można określić jako „chwytanie byka za rogi”. Myślę przede wszystkim o reportażu pt. „Wyschnięte źródła”, przedstawiającym sprawę wsi pozbawionych wody.

Wprawdzie chodziło o wsie wo jewództwa krakowskiego (jest ich aż 450!), ale i w Poznaniu nie brak podobnych wsi. Problem jest więc ogólnopolski i jak sił sznie autorzy reportażu zauwa żyli — nie można czekać z zало żonymi rekami, tylko trzeba dzia łać, budując ujęcia i wodociągi siłami zarówno państwa jak i czy nami społecznymi.

Po reportażu przeprowadzono rozmowę z wiceministrem rolni ctwa, który podkreślił znaczenie zaopatrzenia wsi w wodę także w dziedzinie hodowli. Tematem roz mowy były też sprawy scalania gruntów na wsi i występujące w sę cze w tej dziedzinie nieprawd owości.

Drugi temat dotyczył kontro wersji wywołanych dość głośną u nas sprawą budowy szpitala w okolicach Puszczykowa. Temat przedstawiono w sposób „zadzi orny”. Twórcę programu określił nawet to zjawisko jako przykład praktyki faktów dokonanych, co do bnie jak to było ze skłóceniami między fabryką cegły slikałowej w Puszczy Augustowskiej. Zwrócić uwagę na lekceważenie ochrony przyrody i środowiska człowieka. Piątkowe wydanie „Kraju” bu dzić musiało refleksje na temat dodatnich i ujemnych skutków działalności człowieka. Oby, tych ujemnych było jak najmniej.

M. F.

Kupon plebiscytu na

„Najpopularniejszego Wielkopolanina roku 1971”

Imię i nazwisko osoby wypełniającej

Adres

Zawód

Wiek (ile lat)

1. Helena Helakowa, działacz społeczny i wychowawca, prowadzi rodzinny dom dziecka w Trzciance.
2. Alfons Klafkowski, profesor Uniwersytetu im. A. Mickie wicza specjalista z dziedziny prawa międzynarodowego
3. Jerzy Kurczewski, dyrygent, kompozytor, pedagog dyrek tor artystyczny Poznańskiego Chóru Chłopców.
4. Zofia Miazga, działaczka ZMW, radna, uratowała 5 to nących osób na leżorzec Dymaczewskim.
5. Eugeniusz Pauksza, pisarz i publicysta.
6. Michał Pióclennik, robotnik — mistrz w HCP i działacz ZMS.
7. Tadeusz Rut, naukowiec i wynalazca metody kucia wa łów korbowych, pracownik naukowy Instytutu Obróbki Plastycznej.
8. Zdzisława Sośnicka, laureatka festiwału w Opolu i So pocie.
9. Marcei Tritt, brygadzieta ZNTK w Poznaniu racionali zator działacz społeczny, Budowniczy Polski Ludowej.
10. Józef Wojciak, rolnik z Bruszcze wa pow. Kościan rekor dzysta w hodowli trzody.

Prosimy o podkreślenie nazwiska (spośród wyżej wymienio nych) jednej osoby, która zdaniem głosującego powinna uzyskać tytuł „Najpopularniejszego Wielkopolanina roku 1971”.

Kupon należy wyciąć i w kopercie przesłać pod adresem redak cji „Głosu Wielkopolskiego”, Poznań 2, ul. Grunwaldzka 19. Na kopercie dopisać: „Wielkopolanin 1971”.

Rady narodowe przejmują wydawanie dowodów osobistych

Urząd Spraw Wewnętrz nych Prezydium WRN w Po znaniu i Wydział Paszportów i Dowodów Osobistych Ko mendy Wojewódzkiej MO u przejmie informację mieszkań ców woj. poznańskiego, że z dniem 16 lutego 1972 r. spr awy dowodów osobistych zaiat wiane będą w siedzibach pre zydów rad narodowych.

W związku z tym, wnioski o wydanie dowodu osobistego lub tymczasowego zaświadcz e nia tożsamości, obywatele zamieszkali w woj. poznańskim powinni składać nie jak do tychczas w organach MO, lecz w następujących, właściwych dla miejsca stałego pobytu (za mieszkania) organach:

▲ we wszystkich miarach pre zydów gromadzkich (miejskich lub osiedlowych) rad narodo wych albo w referatach ogóln o-administracyjnych prezydów miejskich rad narodowych — miast nie stanowiących powia tów;

▲ w wydziałach spraw wew nętrnych prezydów powiat o wych i miejskich (miast stano wiających powiaty) rad narodo wych.

Organa te wydają także formularze wniosków i udzie lają informacji dotyczących spr aw związanych z wydawa niem dowodów osobistych.

W celu otrzymania dowodu osobistego obywatel powinien złożyć prawidłowo wypełnio ny i podpisany wniosek o wy danie dowodu osobistego, z no woczesnym zameldowaniem na stały pobyt (zamieszkanie), do którego dołączyć należy:

▲ skrócony odpis odpowiednie go aktu stanu cywilnego;

▲ 3 fotografie formatu 3,5x 4,5 cm z lewym półprofilom bez retuszu i nakrycia głowy.

7 Obornickiego

Sukcesy hodowlane z pomocą PR

Podnoszenie kwalifikacji rol nicznych w zespołach Przyspo sobienia Rolniczego, ma wielu zwolenników wśród młodzieży wiejskiej powiatu obornickie go.

W ubiegłym roku istniało w Obornickim 31 zespołów PR, w których zdobywało umiejęt ności 453 młodych gospodarzy. Tylko 29 spośród nich nie u kończyło szkolenia. Najbar dziej aktywnie działały zespoły w Nieczajnie, Wymysłowie i Budziszewku. Praktyczna na uka zawodu rolnika obejm o wała m. in. udział w konkur sach specjalistycznych z zakre su uprawy ziemniaków i „kofi skiego zęba” oraz wychow u cieląt, prosiąt i kaczek. Naj wyższą wydajność ziemniaków z hektara zanotowali na swoim koncie dwaj młodzi rolnicy z Jaracza: St. Twarddecki — 360 q i Z. Szyński — 320 q. W odchowie cieląt natomiast naj lepsze wyniki osiągnęli: A. Ku biak ze Sycyna, Cz. Misterski z Bąblińca i St. Teclaw z Ma niewa. W ich zagrodach cie lęta przybierały dziennie po 920 g.

7 Kościana

Klub Seniorów Regionalistów

Z inicjatywy Towarzystwa Miłośników Ziemi Kościań skiej powstał w Kościanie Klub Seniorów Regionalistów. Celem Klubu jest opracowa nie wspomnień o mieście i je go ludźlach w czasach ostat nich lat pruskiego zaboru. Powstania Wielkopolskiego. Polski międzywojennej i hit le rowskiej niewoli.

Klub pomyślany jest w za sadzie jako zrzeszenie miejsc o wych emerytów. Jego założy cie — za naszym pośredni ctwem — zwracają się do wszystkich obywateli Kościa na, urodzonych przed 1910 r., z apelem o wstąpienie w gro no członków Klubu Zgłoszenia należy nadsyłać pod adresem sekretariatu Towarzystwa Mi łośników Ziemi Kościańskiej (ul. Wiosny Ludów 4/2). Po winny one zawierać: nazwisko i imię, datę i miejsce urodze nia oraz dokładny adres.

Spotkania członków Klubu odbywać się będą dwa razy w miesiącu. (zi)

Ponadto każdy przy składa niu wniosku zobowiązany jest okazać:

▲ zaświadczenie z miejsca pracy lub nauki albo inny do kument stwierdzający wykształ cenie, zawód, rodzaj zajęcia lub źródło utrzymania;

▲ wojskowy dokument oso bisty lub zaświadczenie o zgło szeniu się do rejestracji, dotyczą ce stosunku do powszechnego obowiązku wojskowego, jeżeli osoba ubiegająca się o dowód osobisty lub tymczasowe za świadczenie tożsamości obowiązk o wi temu podlega.

Od zasady tej czynione bę dą z korzyścią dla obywateli następujące wyjątki:

1. od obowiązku poświad czenia wniosku stwierdzeniem dotyczącym zamieszkania na stały pobyt (zamieszkanie) zwolnieni będą obywatele, którzy złożyli wniosek o wyda nie dowodu osobistego we właściwym — ze względu na swoje miejsce pobytu stałego (zamieszkania) — biurze pre zydium gromadzkiej (miejskiej, osiedlowej) rady narodo wej, w referacie ogólnoad ministracyjnym prezydium miejskiej rady narodowej mia sta nie stanowiącego powiatu lub w Wydziale Spraw Wew nętrnych Prezydium MRN w Pile.

2. od obowiązku dołączenia do wniosku o wydanie dowo du osobistego skróconego od pisu odpowiedniego aktu sta nu cywilnego zwolnieni będą ob ywatele, dla których odp o wiedni akt stanu cywilnego sporządzony został w USC, znajdującym się w tej samej miejscowości co biuro gromadz kie (miejski referat ogólnoad ministracyjny lub wydział spraw wewnętrznych, w któ rym z uwagi na stały pobyt (zamieszkanie) obywatel zło żył wniosek. (na)

NOWY SKLEP

KOŚCIAN. Po długotrwałych pracach modernizacyjnych odda no wreszcie do użytku nowy sklep Centrali Rybnej. Zlokalizo wano go przy ul. Generała Świer czewskiego. Drugi w Kościanie pawilon CR otrzymał nowoczes ny, funkcjonalny i estetyczny wy strój. (zi)

100 KURSÓW DLA 3000

OBORNICKI. W Ośrodku Szkole niowym CZSP w Łopiszewie za kończyły się 5 bm. dwa kursy: le den ukończyło 30 pracowników ko misji samorządowych spółdzielni, zrzeszonych w WZSP Szczecina, a drugi dla służby normowania z WZSP Warszawa — 20 osób. Do 20 bm. potrwa natomiast kurs przed egzaminem państwowym na tytuł mistrza lub robotnika wy kwalifikowanego. Uczestnicy w nim 37 osób z różnych stron Pol ski. W ubr. w łopiszewskim ośro dku odbyło się 79 różnego rodzaju kursów. Plany na br. przewidują zorganizowanie około stu kursów kwalifikacyjnych i przeszkolenie ponad 3 tys. osób. (bop)

Chronika POZNAŃSKA

■ Rozrasta się Wyższa Szko ła Rolnicza; przy ul. Wojska Pol skiego przybywa coraz więcej budynków tej uczelni. Przed no wym rokiem akademickim odda ny będzie do użytku kolejny 9 kondygnacyjny obiekt, w którym m. in. znajduje się laboratorium językowe. Nowoczesne wyposaże nie sal wykładowych i pracow ni sprzyja lepszemu przyswaj a niu wiedzy.

■ Niedawno bawiący w Pol sce (także w Poznaniu) znakomi ty piosenkarz czechosłowacki Karel Gott zapowiedział już ko lejną wizytę. Wystąpi on na po czątku kwietnia w programie or ganizowanym przez poznańską „Estradę” pn. „Wiosna estrado wa 1972”.

■ Studenckie Biuro Podróży i Turystyki „Almatur” istnieje już 15 lat. Z jego usług korzysta ro cznie około 1100 osób wyjeżdża jących zagranicę i 2070 na kra jowe wczasy letnie i zimowe. Kl ub specjalistyczny jak i młodzie k taternictwa Jacht-Klub mają wielu zwolenników.

Pracownicy poszukiwani

Wielkopolskie Przedsiębiorstwo Sprzętowe Budownictwa Poznań - Zęgrze, ul. Działoszańska 10 - przyjmie zaraz do pracy na terenie m. Poznania:

- TECHNIKA ELEKTRYKA z uprawnieniami bhp, ze znajomością maszyn bud., na stanowisko z-cy gł. energetyka,
- INSPEKTORA gospodarki materiałowej,
- KIEROWNIKA Bazy Materiałowej,
- MISTRZA ze znajomością zagadnień rem. maszyn budowlanych,
- KIEROWNIKA Wydziału Pogotowia Technicznego,
- BRANŻYSTĘ d/s części zamiennych sprzętu budowlanego,
- MALARZA - LAKIERNIKA,
- ELEKTROMONTÉROW,
- HYDRAULIKA,
- MASZYNISTÓW żuraw wieżowych,
- MASZYNISTÓW koparek,
- ROBOTNIKÓW torowych.

Dla pracowników zamieszkałych w przedsiębiorstwie gwarantuje bezpłatne zakwaterowanie, względnie zaopiekowanie kosztów dojazdu do pracy. Pracownicy otrzymują odzież roboczą oraz inne świadczenia wg układu zbiorowego pracy w budownictwie.

Przedsiębiorstwo dowozi pracowników do pracy autobusem. Warunki pracy i płacy do omówienia w Dziale Kadr i Szkolenia, który przyjmuje zgłoszenia osobiste lub pismem. K1352

Zakład Doświadczalny przy Instytucie Obróbki Plastycznej w Poznaniu, ul. Zamenhofa 2/4 - zatrudni:

- FRZYZIERZY,
- SZLIFIERZY.

Warunki pracy i płacy do uzgodnienia w Sekcji Kadr Zakładu Doświadczalnego, w godz. od 7 do 15. K1315

Poznańska Fabryka Łożysk Tocznych w Poznaniu, ul. Krawcowa 9 - przyjmie zaraz do pracy:

INŻYNIERA lub TECHNIKA BUDOWLANEGO z uprawnieniami budowlanymi z zakresu instalacji rurowych i wentylacyjnych.

Warunki pracy i płacy do omówienia w Dziale Kadr i Szkolenia Zawodowego w Poznaniu, ul. Krawcowa 9, pokój nr 3.

Dojazd tramwajami linii nr 6-8 i 19 i autobusem nr 70. K1362

Zakłady Metalurgiczne „Pomet” w Poznaniu, ulica Krawcowa 15 - zatrudnia zaraz:

- TOKARZY,
- ELEKTRYKÓW do wózków akumulatorowych,
- MECHANIKÓW SAMOCHODOWYCH,
- KIEROWCÓW z II kat. prawa jazdy,
- STRAŻNIKÓW do Straży Przemysłowej,
- BLACHARZY,
- SPAWACZY elektrycznych i autogenicznych,
- MALARZY.

Warunki pracy i płacy do omówienia w Dziale Kadr i Szkolenia Zawodowego w Poznaniu, ul. Krawcowa 15, tel. 720-81, pokój nr 206.

Dojazd tramwajami linii 6, 8, 19 oraz autobusem linii A i 70. K1394

Zakłady Przemysłu Odzieżowego im. Komuny Paryskiej MODENA w Poznaniu, ul. Kraszewskiego 21/25 - zatrudnia zaraz na korzystnych warunkach 2 MECHANIKÓW maszyn szwalniczych.

Warunki pracy i płacy do omówienia w Dziale Spraw Osobowych. K1401

Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Remontowo - Budowlane Handlu Wewnętrznego w Poznaniu, ul. Sieroca 7 - przyjmie do pracy:

- KIEROWNIKA magazynu centralnego w Poznaniu, wymagane wykształcenie średnie + praktyka w branży budowlanej,
- TECHNIKA normowania z odpowiednią praktyką w budownictwie,
- KIEROWNIKA robot instalacyjnych wymagane wykształcenie wyższe względnie techniczne średnie z odpowiednią praktyką,
- KIEROWNIKA robot elektrycznych wymagane wykształcenie wyższe względnie średnie z odpowiednią praktyką,
- 2 INŻYNIERÓW względnie techników budowlanych do pracy w dziale techniczno-produkcyjnym - wymagana praktyka w zakresie budownictwa,
- KOSZTORYSANTA robotów budowlanych,
- MURARZY,
- INSTALATORÓW wodn.-kan. i c. o.,
- STOLARZY,
- ROBOTNIKÓW budowlanych i transportowych.

Praca na terenie miasta Poznania.

Praca wg. układu zbiorowego w budownictwie do uzgodnienia.

Przedsiębiorstwo zapewnia pracownikom odzież ochronną, posiłki regeneracyjne w okresie zimowym.

Dla zamieszkałych zapewnia noclegi w kwaterek zbiorowych.

Zgłoszenia pismem wzgl. telefonicznie kierować do sekcji Kadr i Szkolenia Zawodowego w Poznaniu, ul. Sieroca 7, tel. 56-427, wew. 4. K1289

Hurtownia Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Hurtu Spożywczego w Poznaniu, Plac Wolności 4, zatrudni zaraz:

2 ST. MAGAZYNIERÓW - wykształcenie niepełne średnie + 5 lat praktyki.

Robotników magazynowych i pracowników ekipy za i wyładunkowej.

Warunki pracy i płacy do omówienia w Sekcji Kadr pokój nr 9. K1182

Poznańska Fabryka Łożysk Tocznych w Poznaniu, ul. Krawcowa 9, przyjmie do pracy w okresie sezonu letniego do Ośrodka Wczasów Pracowniczych w Niechorzu:

- Z-cę KIEROWNIKA OŚRODKA,
- INTENDENTA,
- KUCHMISTRZA,
- STARSZEGO KUCHARZA,
- PODKUCHENNE,
- POMOCE KUCHENNE,
- ORGANIZATORA k.o.,
- KELNERKI.

Warunki pracy i płacy do omówienia w Dziale Kadr i Szkolenia Zawodowego w Poznaniu, ul. Krawcowa 9, pokój nr 3.

Dojazd tramwajami linii 6-8 i 19 oraz autobusem nr 70. K1229

Poznańskie Zakłady Wyrobów Rymarskich Poznań, ul. Małe Garbary 7 - zatrudnia zaraz:

2 PRACOWNIKÓW na stanowiska STARSZYCH TECHNOLOGÓW.

Wymagane wykształcenie wyższe lub średnie w branży skórzanej.

Warunki pracy i płacy do uzgodnienia na miejscu. K1200

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Poznaniu - poszukuje następujących pracowników:

- KIEROWCÓW AUTOBUSOWYCH,
- KANDYDATÓW na MOTORNICZYCH, również KIEROWCÓW, którzy ukończyli 20 rok życia,
- ROBOTNIKÓW TOROWYCH, BRUKARZY i TARANIARZY,
- ELEKTRYKÓW,
- KANDYDATÓW na KONTROLERÓW RUCHU, z wykształceniem średnim.

Uwaga: dla zamieszkałych kierowców, motorniczych i robotników torowych, zapewniamy zakwaterowanie na koszt przedsiębiorstwa.

Zgłoszenia przyjmują Dział Spraw Osobowych i Szkolenia MPK w Poznaniu, ul. Głogowska 13, pokój 32. K1205

Poznańskie Zakłady Maszyn i Urządzeń Handlowych (dawniej Przedsiębiorstwo Remontowo - Montażowe Handlu Wewnętrznego) w Poznaniu, ul. Grunwaldzka 225 - zatrudni:

- ST. KONSTRUKTORA MECHANIKA - wykształcenie wyższe techn. ze znajomością spraw normalizacji, praktyka,
- oraz WYKWAŁIFIKOWANYCH:
- TOKARZY,
- FREZERÓW,
- SLUSARZY, SPAWACZY,
- WAGOWYCH,
- ROBOTNIKÓW TRANSPORTU WEWNĘTRZNEGO.

Warunki pracy i płacy do omówienia w Sekcji Kadr, adres jak wyżej. K1112

Praca Nauka

Przyjmę pomoc domową z gotowaniem, 2 osoby, pokój oddzielny. Warunki bardzo dobre. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 5643g.

Kierowcę uczelnego przyjmę do pracy na taksówkę. Poznań, Wojskowa 19 m. 6. 5677g

Slusarz dobry fachowiec potrzebny. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 5697g.

Zakład specjalistyczny - przyjmie uczniów i czeladników do prac izolacyjnych. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 5696g.

Potrzbny chłopak i dziewczyna do prac w ogrodnictwie, samotni, utrzymanie i mieszkanie na miejscu. Władysław Błochowski, Bogucin 2, Poznań 10. Dojazd autobusem nr 73 z alei Marcinkowskiego. 5700g

Złotnika, panienkę do prac pomocniczych oraz ucznia przyjmie. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 5712g.

Gospośia na małe gospodarstwo, blisko Poznania, pilnie potrzebna. Referencje wymagane. Poznań, Głogowska 36 m. 21. 5733g

Gospodarstwo rolne przyjmie pracownika z pełnym utrzymaniem. Matysiak, Poznań, ul. Starołęcka 184. 4920g

Potrzbna opiekunka do 10-miesięcznego dziecka. Albaszka 16 a. 4796g

Uczennice do kaletnictwa od lat 16 przyjmie, na chetnie z prowizją. A. Turkiewicz, Poznań, ul. Poznańska 24 m. 3. 4875g

Wykwalifikowany kaletnik oraz uczeń, ukończony 18 lat, mogą się zgłosić do pracowni - Poznań, ul. Kramarska 11. 4786g

Fryzjerka pilnie poszukuje pracy. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 4762g.

Przyjmę ucznia do nielkowni, ukończony 16 lat. Kanałowa 17. 4799g

Uczennice do haftów sztabardowych w wieku ukończonych 17 lat, przyjmie Pracownia Haftów Artystycznych mistrz Z. Kiedzik, Poznań, ul. Garncarska 2 m. 7. Po wyucze niu zapewniam pracę. 5391g

Haftiarke do haftów sztabardowych przyjmie Pracownia Haftów Artystycznych mistrz Z. Kiedzik, Poznań, ul. Garncarska 2 m. 7 - praca stała. 5390g

Tokarka młodego zdolnego przyjmie. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 5394g.

Ucznia w zawodzie slusarsko-tokarskim powyżej lat 18 przyjmie. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 5393g.

Gospośie lub pomoc domowa od 1 marca lub zaraz zatrudnienie. Wysokie wynagrodzenie. Wojska 7. (narożnik Grunwaldzkiej i Pałacowa). 5411g

Przyjmę dochodzącą pomoc do 3-letniego dziecka Kasprzaka 5 m. 8. 5487g

Potrzbna opiekunka do dziecka. Poznań, Osiedle Wielkiego Października Blok 5 G m. 67. 5472g

Murarz i robotnika budowlanego przyjmie. Osiedle Pilewska, ul. Swietlicowa 42. 5332g

Gospośia dochodząca do rodziny trzysobowej potrzebna Gwardii Ludowej 36 m. 27. 5330g

Pomoc do dziecka 5 godzin dziennie pilnie poszukiwana. Władomoc Poznań, Jeżycka 46 m. 5. 5134g

Inteligentna z referencjami i samodzielnym gotowaniem przyjmie posadę. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 5133g.

Mgr polonistykę poszukuje pracy. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 5115g.

Krawiec lub krawcowe potrzebne do szycia konfekcji. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 5773g.

Złotnik z sędmioltnim stażem w zawodzie poszukuje pracy. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 5328g.

Krawcowa konfekcja damska, bielizniarka, szycie krawatów potrzebne. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 5021g.

Lekcje i korepetycje z języka angielskiego i francuskiego. Tel. 514-67, godz. 18-19. 5290g

Przyjmę slusarzy, tokarzy - praca w Buku. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 5595g.

Kobiety i mężczyźni do nieczystości potrzebni. Dojazd dojazd. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 5597g.

Potrzbna pani do dziecka 2-letniego, 2 tygodnie w mieszkaniu, ul. Pólna 78 m. 11. Zgłoszenia godz. 17-19. 5417g

Ogrodnik do warzyw szklarniowych, potrzebny. Ograniczając - Kórnicki, tel. 247. 5496g

Pomoc domowa przyjmie 5-8 godzin dziennie. Poznań, ul. Cieszyńska 11 m. 4. 5629g

Solidny slusarz - palacz - administrator, przyjmie dozorstwo z mieszka niem. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 5643g

Przyjmę pracownika na gospodarstwo rolne. Warunki bardzo dobre. A. Czekala, Bródki, pow. No wy Tomysl. 5510g

Zaangażuję zaraz pomoc kuchenną i szatniarkę. Restauracja „Oaza”, Strzelcyn k. Poznania, tel. 472-25. Dobre warunki. 5519g

Gospośie dochodzącą - przyjmę. Wiosenna 21. 5521g

Potrzbna dziewczarka lub chłopca wyuczyć się zawodu. Tel. 327-38, po godzinie 16. 5562g

Technik ogrodnik, wykonuje fachowe prace, opryski drzew, krzewów owocowych. Ceny konkurencyjne. Poznań, Ratajczaka 48a m. 3. 5566g

Ucznia, przyjmie Zakład Elektrotechniczny - Poznań, ul. Strzelcynska 5. 5578g

Poszukuję wykonawcy domu jednorodzinnego. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 5583g.

Kobięte do lekkich prac domowych przyjmie zaraz, na 3 godziny dziennie, po południu. Wojska Polska go 6 m. 65. 4750g

Potrzbna samodzielna pomoc domowa z referencjami. Osobny pokój. Hoffmann, Grunwaldzka 105. 4740g

Kobięte do pracy na wyścarkę poziomą ręczną - przyjmie. Puszczykówo, Dworcowa 11. Po dzina 10-12. 4868g

Potrzbni zaraz pracownicy do prac w gospodarstwie oraz pomoc domowa. Sylwester Wolciechowski, Witkowski, poczta Racot, pow. Kościan. 4752g

Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Remontowo - Budowlane Handlu Wewnętrznego w Poznaniu, ul. Sieroca 7 - przyjmie do pracy:

KIEROWNIKA magazynu centralnego w Poznaniu, wymagane wykształcenie średnie + praktyka w branży budowlanej,

TECHNIKA normowania z odpowiednią praktyką w budownictwie,

KIEROWNIKA robot instalacyjnych wymagane wykształcenie wyższe względnie techniczne średnie z odpowiednią praktyką,

KIEROWNIKA robot elektrycznych wymagane wykształcenie wyższe względnie średnie z odpowiednią praktyką,

2 INŻYNIERÓW względnie techników budowlanych do pracy w dziale techniczno-produkcyjnym - wymagana praktyka w zakresie budownictwa,

KOSZTORYSANTA robotów budowlanych,

MURARZY,

INSTALATORÓW wodn.-kan. i c. o.,

STOLARZY,

ROBOTNIKÓW budowlanych i transportowych.

Praca na terenie miasta Poznania.

Praca wg. układu zbiorowego w budownictwie do uzgodnienia.

Przedsiębiorstwo zapewnia pracownikom odzież ochronną, posiłki regeneracyjne w okresie zimowym.

Dla zamieszkałych zapewnia noclegi w kwaterek zbiorowych.

Zgłoszenia pismem wzgl. telefonicznie kierować do sekcji Kadr i Szkolenia Zawodowego w Poznaniu, ul. Sieroca 7, tel. 56-427, wew. 4. K1289

Hurtownia Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Hurtu Spożywczego w Poznaniu, Plac Wolności 4, zatrudni zaraz:

2 ST. MAGAZYNIERÓW - wykształcenie niepełne średnie + 5 lat praktyki.

Robotników magazynowych i pracowników ekipy za i wyładunkowej.

Warunki pracy i płacy do omówienia w Sekcji Kadr pokój nr 9. K1182

Poznańska Fabryka Łożysk Tocznych w Poznaniu, ul. Krawcowa 9, przyjmie do pracy w okresie sezonu letniego do Ośrodka Wczasów Pracowniczych w Niechorzu:

- Z-cę KIEROWNIKA OŚRODKA,
- INTENDENTA,
- KUCHMISTRZA,
- STARSZEGO KUCHARZA,
- PODKUCHENNE,
- POMOCE KUCHENNE,
- ORGANIZATORA k.o.,
- KELNERKI.

Warunki pracy i płacy do omówienia w Dziale Kadr i Szkolenia Zawodowego w Poznaniu, ul. Krawcowa 9, pokój nr 3.

Dojazd tramwajami linii 6-8 i 19 oraz autobusem nr 70. K1229

Poznańskie Zakłady Wyrobów Rymarskich Poznań, ul. Małe Garbary 7 - zatrudnia zaraz:

- 2 PRACOWNIKÓW na stanowiska STARSZYCH TECHNOLOGÓW.

Wymagane wykształcenie wyższe lub średnie w branży skórzanej.

Warunki pracy i płacy do uzgodnienia na miejscu. K1200

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Poznaniu - poszukuje następujących pracowników:

- KIEROWCÓW AUTOBUSOWYCH,
- KANDYDATÓW na MOTORNICZYCH, również KIEROWCÓW, którzy ukończyli 20 rok życia,
- ROBOTNIKÓW TOROWYCH, BRUKARZY i TARANIARZY,
- ELEKTRYKÓW,
- KANDYDATÓW na KONTROLERÓW RUCHU, z wykształceniem średnim.

Uwaga: dla zamieszkałych kierowców, motorniczych i robotników torowych, zapewniamy zakwaterowanie na koszt przedsiębiorstwa.

Zgłoszenia przyjmują Dział Spraw Osobowych i Szkolenia MPK w Poznaniu, ul. Głogowska 13, pokój 32. K1205

Poznańskie Zakłady Maszyn i Urządzeń Handlowych (dawniej Przedsiębiorstwo Remontowo - Montażowe Handlu Wewnętrznego) w Poznaniu, ul. Grunwaldzka 225 - zatrudni:

- ST. KONSTRUKTORA MECHANIKA - wykształcenie wyższe techn. ze znajomością spraw normalizacji, praktyka,
- oraz WYKWAŁIFIKOWANYCH:
- TOKARZY,
- FREZERÓW,
- SLUSARZY, SPAWACZY,
- WAGOWYCH,
- ROBOTNIKÓW TRANSPORTU WEWNĘTRZNEGO.

Warunki pracy i płacy do omówienia w Sekcji Kadr, adres jak wyżej. K1112

Niemieckiego francuskiego angielskiego korzystnie szybko ucze. Lubecznego 10 m. 1. Grunwaldzka 19 dla 5643g

Student PP udziela korepetycji z matematyki, tel. 208-79. 5240g

Mgr udziela lekcji matematyki. Swarzędz, Poznańska 29 m. 9. 5610g

Kto udzieli lekcji języka niemieckiego na poziomie dla zaawansowanych. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 5536g.

Kupno Sprzedaż

Kupię pilnie prądnicę o dużej wydajności 220 Volt minimum wydajność 0.8 KW z silnikiem stacyjnym spalinywym względnie bez silnika. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 5786g.

Kupię młodego maltańca Dr. Slawek. Zagórz pow. Słupca. 5800g

Kupię duży dywan do gabinetu. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 5832g.

Kupię spawarkę punktową do drutu. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 5176g.

Melamine w proszku kupię. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 5338g.

Stolik - szafkę pod telewizor. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 5626g.

Kupię bilard francuski po kojowy (płite i przynależności). Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 5652g

Masyne dzwielarska dwu pływowa, używana, tania kupię. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 5525g

Lisy piesaki kupię, lub wezmę na wychow. Telefon 446-47. 5728g

Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Remontowo - Budowlane Handlu Wewnętrznego w Poznaniu, ul. Sieroca 7 - przyjmie do pracy:

KIEROWNIKA magazynu centralnego w Poznaniu, wymagane wykształcenie średnie + praktyka w branży budowlanej,

TECHNIKA normowania z odpowiednią praktyką w budownictwie,

KIEROWNIKA robot instalacyjnych wymagane wykształcenie wyższe względnie techniczne średnie z odpowiednią praktyką,

KIEROWNIKA robot elektrycznych wymagane wykształcenie wyższe względnie średnie z odpowiednią praktyką,

2 INŻYNIERÓW względnie techników budowlanych do pracy w dziale techniczno-produkcyjnym - wymagana praktyka w zakresie budownictwa,

KOSZTORYSANTA robotów budowlanych,

MURARZY,

INSTALATORÓW wodn.-kan. i c. o.,

STOLARZY,

ROBOTNIKÓW budowlanych i transportowych.

Praca na terenie miasta Poznania.

Praca wg. układu zbiorowego w budownictwie do uzgodnienia.

Przedsiębiorstwo zapewnia pracownikom odzież ochronną, posiłki regeneracyjne w okresie zimowym.

Dla zamieszkałych zapewnia noclegi w kwaterek zbiorowych.

Zgłoszenia pismem wzgl. telefonicznie kierować do sekcji Kadr i Szkolenia Zawodowego w Poznaniu, ul. Sieroca 7, tel. 56-427, wew. 4. K1289

Hurtownia Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Hurtu Spożywczego w Poznaniu, Plac Wolności 4, zatrudni zaraz:

2 ST. MAGAZYNIERÓW - wykształcenie niepełne średnie + 5 lat praktyki.

Robotników magazynowych i pracowników ekipy za i wyładunkowej.

Warunki pracy i płacy do omówienia w Sekcji Kadr pokój nr 9. K1182

Pracownicy poszukiwani

Powszechny Dom Towarowy w Poznaniu, ul. Mielżyńskiego 14, zatrudni zaraz:

- KIEROWNIKĄ Działu Organizacji i Techniki Handlu
- DEKORATORA
- SPRZĄTACZKI na pół etatu
- PRACOWNIKĄ fizycznego na stanowisko dozorca do Magazynu, przy ul. Browarnej (Antoninek)
- ELEKTRYKĄ

Zgłoszenia przyjmuje Sekcja Spraw Osobowych PDT Poznań, ul. Mielżyńskiego 14, w godz. 8 do 15, I ptr. pokój nr 9, telefon 589-81 lub 581-01, w. 15.

Zakłady Motoryzacyjne nr 5 w Poznaniu, ul. Wawrzyniaka 43, przyjmują do pracy zaraz:

- ŚLUSARZY z uprawnieniami spawania gazowego
- ŚLUSARZY ogólnych
- TOKARZY
- SZLIFIERZĄ
- PALACZY
- STOLARZĄ

Warunki pracy i płacy do omówienia w Dziale Zatrudnienia i Płac pod wyżej podanym adresem.

Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Handlu Obuwem w Poznaniu, Stary Rynek 53/54, zatrudni natychmiast ST. MAGAZYNIERÓW materiałnie odpowiedzialnych.

Wymagane wykształcenie zasadnicze lub podstawowe oraz praktyka w handlu. Pożyczana znajomość branży obuwicznej.

Warunki pracy do uzgodnienia.

Poznańskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Lądowego i Wodno-Inżynierskiego „Hydrobudowa 7” w Poznaniu — ul. Sienkiewicza 22, zatrudni zaraz:

- KIEROWCOW — z I kat. prawa jazdy lub II kat. stara — na samochody ciężarowe lub żurawie samojazdowe.
- MASZYNISTOW — na zgrzalniki, sprężarki spalinowe, elektrownie polowe, żurawie boczne i samochodowe, do obsługi kotłów „MADRO” — z uprawnieniami.
- ŚLUSARZY — remontu maszyn budowlanych oraz ślusarzy konstrukcyjnych z umiejętnością spawania.
- SPAWACZY — elektrycznych i autogenicznych
- ELEKTROMONTÉRÓW — sieci zewnętrznej oraz do konserwacji urządzeń na placach budów — z grupą BHP-U.

Szczegółowych i wyczerpujących informacji w sprawach zatrudnienia udzieli Dział Zatrudnienia i Płac „HYDROBUDOWA 7” w Poznaniu — ul. Sienkiewicza 22, pok. 23 (parter).

FBSTB Zajezdnia Przemysłowa — zatrudni ROBOTNIKÓW do wyładunku wagonów w godzinach popołudniowych i w dni wolne od pracy. Zgłoszenia i informacje, tel. 472-06. Stawki płacowe korzystne.

Lokale

Dwa mieszkania; dwu i trzykondygnacyjne w budownictwie w Poznaniu — zamieniam na mieszkanie dwupokojowe i 1 pokój z kuchnią w nowym budownictwie w Poznaniu, możliwie blisko siebie. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5866g.

Panią pracującą czło nek spółdzielni mieszkaniowej poszukuje na okres roku pokoju, może być nieumeblowany. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5878g.

Kupię pokój kuchnia spółdzielni własnościowej. Oferty z ceną „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5856g.

Młode małżeństwo przyjmie za pokój z kuchnią lub 2 pokoje z łazienką z paleniskiem w c.o. najchętniej w willi na okres 3 lat. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5859g.

Spiesznie kupię wyłączone własnościowe mieszkanie 1-2 pokoje wygodami w Poznaniu. Adres wskazać „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5749g.

Pani, panu pokój wynajmę (suterena). Grunwaldzka 336. 5750g

Pokój umeblowany wynajmę małżeństwu bezdzietnemu. Płatne rok z góry. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5763g.

Zamienię mieszkanie M-3 w Bytomiu — na podobne w Poznaniu. Adres — wskazać „Prasa”, Grunwaldzka 19 dia 5635g.

3 pokoje kuchnia, łazienka, pięć (elektryczna). Słowiackiego zamieniam na pokój, kuchnia, łazienka c.o. samodzielne. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5791g.

Pani samotna, poszukuje pokoju, może być wspólny u starszego małżeństwa, względnie starszej pani. Gwarancja wyprowadzenia, posiadam książeczki mieszkaniową. Oferty — „Prasa”, Grunwaldzka 19 dia 5611g.

Wynajmę pokój oraz sprzedam mieszkanie w Józefowskiego 52. 5759g

Obecnie poszukuję komfortowego pokoju na rok, Grunwald — Śródmieście, tel. 562-08. 5812g

Poszukuję pokoju na 1 rok, najchętniej nieumeblowanego. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5818g.

Kupię mieszkanie własnościowe, 2-3-pokojowe. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dia 5632g.

Panna pracująca poszukuje pilnie samodzielnego pokoju (Włda Śródmieście). Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5837g.

Student, poszukuje samodzielnego, niekierującego pokoju — Jeżyce, Sołacz, Grunwald. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dia 5601g.

Panią pracującą, poszukuję pokoju niekierującego z wygodami, dzielnicą Grunwald. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dia 5553g.

Zamienię mieszkanie 2 pokoje w nowym budownictwie w Poznaniu na Kaliszu na podobne w Poznaniu. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 4869g.

Fryzjerka pilnie poszukuje pokoju. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dia 4761g.

Kupię mieszkanie własnościowe najchętniej w willi. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 4797g.

Kawaler, młody pracownik naukowy poszukuje pokoju. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5342g.

Starsza pani poszukuje pustego pokoju, telefon 539-23. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5403g.

Poszukuję pomieszczenia na zakład fryzjerski w okolicy Wiry Łęczycka w Poznaniu. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5445g.

Pracująca — poszukuje pokoju. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dia 5663g

Stacja Kwarantanny i Ochrony Roślin w Poznaniu

ulica Ogrodowa nr 5 — telefon nr 541-58

UDZIELA BEZPŁATNYCH PORAD FACHOWYCH W ZAKRESIE:

- ♦ METOD ZWALCZANIA CHOROBY I SZKODNIKÓW ROŚLIN UPRAWNYCH,
- ♦ NISZCZENIA CHWASTÓW,
- ♦ PRZEPISÓW BHP PRZY STOSOWANIU CHEMICZNYCH ŚRODKÓW W OCHRONIE ROŚLIN.

OGRODNICY — ROLNICY — DZIAŁKOWCY

PRZEDSIĘBIORSTWA: PAŃSTWOWE I SPÓŁDZIELCZE

Stacja Zabiegów Ochrony Roślin dla m. Poznania

w Poznaniu — Chartowie, ulica Reknicka nr 7 — telefon 725-07

WYKONUJE NASTĘPUJĄCE USŁUGI

W ZAKRESIE CHEMIZACJI ROLNICTWA:

- ♦ OPRYSKI DRZEW I KRZEWÓW,
- ♦ OPRYSKI UPRAW POŁOWYCH,
- ♦ OPRYSKI NISZCZĄCE TOTALNIE ZBĘDNA ROŚLINNOŚĆ NA BOISKACH SPORTOWYCH, PRZYSKOLNYCH, W SKŁADNICH FABRYCZNYCH, MAGAZYNOWYCH I BOCZNICACH KOLEJOWYCH.
- ♦ ORAZ USŁUGI TRANSPORTOWE W OKRESIE JESIENNO-ZIMOWYM.

Zlecenia na usługi należy składać pisemnie pod adresem Stacji, w terminie do końca lutego 1972 r. Nie gwarantuje się wykonania usług zgłoszonych w terminie późniejszym.

Panu wspólny pokój wynajmę. Ul. Grunwaldzka 316. 5623g

Kraków! Spółdzielczość M-3 39 m² w Nowej Hucie — zamieniam na podobne lub nieco większe w Poznaniu. Leszek Niewiadomski, Kraków 28, Osiedle Józefa Strusla 6 m. 356. 5665g

Koszalin! Mieszkanie 4-pokojowe M-4, I ptr. — zamieniam na Poznań. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dia 5498g.

Przyjmę panienkę na wspólny pokój. Jagosławiańska 18a (Grunwald). 5820g

Młode bezdzietne małżeństwo członkowie spółdzielni mieszkaniowej pilnie poszukuje pokoju. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 4963g.

Odstąpię na pewien okres samodzielne mieszkanie umeblowane (pokój łożenka, kuchnia) centralne ogrzewanie Łazarz. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5260g.

Hydżoszcz 2 pokoje z kuchnią, spółdzielczość, śródmieście, zamieniam na podobne, pokój z kuchnią w Poznaniu. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 4980g.

Bielsko Biala mieszkanie komfortowe M-4, nowe budownictwo, piętro atrakcyjne położenie, zamieniam na równorzędne w Poznaniu. Jerzy Chmiński, Bielsko Biala Bratków 3 m. 46. 4996g

Zamienię mieszkanie 1-pokojowe 38 m², nowe budownictwo, telefon, balkon na podobne 2 lub 3-pokojowe. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 4866g.

Zamienię 2 duże pokoje IV ptr. słoneczne, balkon, śródmieście, przynależność wspólne (możliwość zrobienia osobnej kuchni) na mniejsze samodzielne. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5267g.

Małżeństwo z dzieckiem, weźmie w dzierżawę pokój na 2 lata. Może być do wykończenia — poddaże, peryferie. Płatne kwartalnie z góry. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dia 5727g.

Inżynier, poszukuje niekierującego, komfortowego pokoju, przy kulturalnej rodzinie. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dia 5673g.

Przyjmę w dzierżawę lokal na warsztat samochodowy w Poznaniu, ewentualnie do remontu, lub wykończenia. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dia 5676g.

Koszalin mieszkanie dwupokojowe (55 m²), w nowym budownictwie zamieniam na Poznań, jeden pokój z kuchnią względnie dwupokojowe może być spółdzielczość. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5462g.

Panu samodzielny pokój c.o. wynajmę. Junikowska 40. 5466g

Willowe, kwaterekowe, trypokojowe samodzielne, piec, telefon, zamieniam na willowe kwaterekowe samodzielne dwupokojowe c.o. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5118g.

Mieszkanie własnościowe jedno lub dwu pokojowe natychmiast kupię. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5200g.

Dwa pokoje bez wygód wynajmę członkowi spółdzielni do 4 lat. Poznań — Antoninek. Płatne z góry. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5329g.

Młody asystent poszukuje niekierującego pokoju na około dwa lata. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5051g.

Panią pracującą na wspólny pokój przyjmę. Poznań, 15, ul. Notecka 17. 5083g

Wynajmę pokój panienkom, panu, małżeństwu. Rawicka 110. 5199g

Pokój umeblowany śródmieściu wynajmę spokojnej osobie, telefon 66-02-86. 9259g

Małżeństwu wynajmę pustą pokój z c.o. Świerczewo. Adres wskazać „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 4895g.

Zamienię 3 pokoje samodzielne z przynależnościami 100 m², stare budownictwo, pięć centrum na mieszkanie samodzielne pokój lub 2 małe pokoje przynależnościami c.o. może być spółdzielczość. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5312g.

Na pokój przyjmę studentów — studentki. Grunwaldzka 403, za petla na Junikowie. 5309g

W Bydgoszcz ładny pokój 38 m² śródmieście stare budownictwo zamieniam na mniejszy w Poznaniu. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5289g.

Pokój w centrum wynajmę studentom. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dia 5735g.

Kupię mieszkanie własnościowe w Poznaniu. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5590g.

Pokoju komfortowego na trzy miesiące, poszukuję. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5593g.

Wynajmę pokój małżeństwu. Płatne rok z góry. Poznań — Świerczewo, J. Krasickiego 37. 5678g

Przyjmę panów lub małżeństwo na pokój. Bojanowska 19 m. 1. 5706g

Gdańsk — Oliwa — Przyjmuje — M-4, komfort (duże pokoje), zamieniam na M-2 w Poznaniu. Oferty telefoniczne Środa Wlkp. nr 448 lub J. Urbański, Gdańsk — Oliwa, Lumumby 10C m. 91. 5716g

Zamienię — komfortowe mieszkanie dwupokojowe (54 m²) w Poznaniu — na większe. Telefon 604-01. 5731g

Przyjmę na pokój 2 panów sw. Trójcy 7 m. 1. 5809g

Studenta młodszego przyjmę na pokój, tel. 66-03-84. 5539g

Odstąpię mieszkanie własnościowe (65 m²) w dobrym punkcie. Warunek M-3, najchętniej Winogrody. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5779g.

Nieruchomości

Sprzedam dom jednorodzinny 3 pokoje, kuchnia, łazienka, c.o., garaż oraz zabudowania gospodarcze Pleszew, ul. Krzywa 2a. 5840g

Sprzedam dom nowy piętro 6-pokojowy z garażem pod Poznaniem 350.000 zł, pozostają drobne wykończenia. Oferty lub adres wskazać „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 4673g.

Działkę ogrodniczą, elektryczność, woda, częściowo opłotowana, 1 ha, w Chybach, blisko jeziora Klekz — sprzedam. Oferty — „Prasa”, Grunwaldzka 19 dia 4551g.

Dom jednorodzinny po kupnie wolny sprzedam. Puszczykowo Kastrzebia 4. 4882g

Sprzedam działkę budowlaną przy granicy Poznania. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 4813g.

Sprzedam dom gospodarczy 3 pokoje kuchnia w Poznaniu. Działka 1.620 m², oparkaniona i zadrewniona. Warunek mieszka 2-3 pokoje do II piętra. Adres wskazać „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 4919g.

Kupię dom w stanie surowym lub działkę pod budowę w Gnieźnie. Gnieźno, tel. 38-70. 4962g

Dom jednorodzinny 5 pokoi woda, światło c.o. ogród, garaż, po kupnie wolny. Suchy Las pow. Poznań, Krańcowa 16. 5588g

Sprzedam gospodarstwo 5 ha z ziemi woda, światło w domu budynki maszynowe pod Poznaniem lub tylko ziemię. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5502g.

Kupię działkę pod zabudowę w rejonie Wola między ulicami Przelot — Lotnicza. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5514g.

Kupię domek jednorodzinny do 280.000 zł w Poznaniu. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5132g.

Wynajmę modele odlewnicze artykuły toczne w drewnie oraz inne artykuły modelarskie. Poznań, ul. Kordeckiego 47. 5324g

Wynajmę drewna do pan tofelków damskich oraz obcas z drewna. Poznań, ul. Kordeckiego 47. 5325g

Szyje modne niasze, kurtki itp., tel. 673-533. 5094g

Przeprowadzki oraz inne przewozy wykonuje, tel. 304-93. 5180g

Przepraszam! 5016g

Przepraszam! 5016g

Przepraszam! 5016g

Przepraszam! 5016g

Przepraszam! 5016g

Przepraszam! 5016g

Przepraszam! 5016g

INSTYTUCJA PAŃSTWOWA

poszukuje do wynajęcia w Poznaniu

lokalu

na pomieszczenia biurowe

o powierzchni około 150 m².

Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia K1423

Sprzedam gospodarstwo za udowodniami, łąka rolna, las wraz młynem gospodarczym, stawy rybne położone wśród lasów, możliwość założenia różnych ferm elektryczność wysokie napięcie, dobry dojazd. Piłka — Młyn poczta Parkowo, pow. Oborniki Wlkp. 5373g

Dom 5-pokojowy garaż w Kościele zamieniam na podobny lub mniejszy w Poznaniu. Informacje tel. 625-67. 5378g

Sprzedam parcelę 870 m² Dębice w pobliżu Górczkiej. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5430g.

Odstąpię dzierżawę 2 ha, ornej ziemi na przedmieściu Poznania, względnie przyjmę współnika. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5470g.

Warsztat ślusarsko-mechaniczny z działką budowlaną w dobrym punkcie przy komunikacji tramwajowej sprzedam. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5146g.

Sprzedam działkę budowlaną w Luboniu 1. Adres wskazać „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5171g.

Sprzedam połowę domu duży pokój, kuchnia, łazienka oraz garaż w Świerczewo. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5249g.

12 hektarów ziemi pszenno-buraczanej (okolica Steszewa), do nabycia. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5012g.

Budynek, przemysłowo-rolniczy, nowy, 1000 m² z opłotowanym hektarem ziemi 6 km od Poznania — sprzedam lub przyjmę współnika do posiadanych zamówień. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5079g.

Sprzedam atrakcyjną 6-pokojową willę wyłączone na ogród. Puszczykowo. Wierzbowa 1. 5100g

Sprzedam elegancką połowę bliźniaka (Grunwald), atrakcyjna budowa 10% do wykończenia 5 minut do przystanku tramwajowego. Oferty z podaniem ceny „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5264g.

Pilnie zamienię dom cały wolny 6-pokojowy przedmieście Zakopane na wolny dom najbliższą okolicą Poznania. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5229g.

Okazał dom mieszkalny zabudowania gospodarcze 0,67 ha ziemi, 2 ha łąki. Sprzedam, PKS w miejscowości Agnieszka Krawczyńska. Kościelna p-ta Chwałkowo Kościelne, pow. Śrem, Poznańskie. 5241g

Kupię lub wydzierżawię warsztat 100 m² w dzielnicy Włda. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5630g.

Sprzedam działkę budowlaną na peryferiach Poznania. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5640g.

Sprzedam dom dwurodzinny wyłączone z garażem po kupnie wolny. Mosina, Kolejowa 15. 5499g

Sprzedam gospodarstwo 5 ha z ziemi woda, światło w domu budynki maszynowe pod Poznaniem lub tylko ziemię. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5502g.

Kupię działkę pod zabudowę w rejonie Wola między ulicami Przelot — Lotnicza. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5514g.

Kupię domek jednorodzinny do 280.000 zł w Poznaniu. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5132g.

Wynajmę modele odlewnicze artykuły toczne w drewnie oraz inne artykuły modelarskie. Poznań, ul. Kordeckiego 47. 5324g

Wynajmę drewna do pan tofelków damskich oraz obcas z drewna. Poznań, ul. Kordeckiego 47. 5325g

Szyje modne niasze, kurtki itp., tel. 673-533. 5094g

Przeprowadzki oraz inne przewozy wykonuje, tel. 304-93. 5180g

Przepraszam! 5016g

Przepraszam! 5016g

Przepraszam! 5016g

Przepraszam! 5016g

Przepraszam! 5016g

Przepraszam! 5016g

Przepraszam! 5016g

Przepraszam! 5016g

Przepraszam! 5016g

Przepraszam! 5016g

Garaż na 3 miesiące, poszukuję — Grunwald. Oferty — „Prasa”, Grunwaldzka 19 dia 5688g.

W związku ze zdjęciem tablicy z zawieszaniem kartki z treścią „Tablica zdjęta z powodu niezapłaconego” 16. X. 71 r. w Boszkowie, pow. Krotoszyński z nagrobka Jana Wojtkowiaka, uprzejmie przepraszam rodzinie zmarłego, która tym czynem została urażona. Czyn ten był wynikiem nieporozumienia między wykonawcą nagrobka, Julianem Winiakim — Sułową, a mną wykonawcą tablicy. Lech Włoczek, Krotoszyński. 5699g

Linki licznikowe, hamulcowe, sprzęgłowe — wykonuje, naprawia, zakłada Warsztat Poznań — Wilniary, Leonarda 2. 5738g

Wykonuję wszelkie przewozy na terenie woj. tel. 445-78. 5596g

Udziałowca z wkładem gotówkowym poszukuje. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dia 5598g.

Garaż oddam w dzierżawę. Cienista 8a, Jeżyce. 5616g

Maluję mieszkania, klatki schodowe itp. telefon 318-36. 5662g

Praktyczne koce do chlewni wykonuje Poznań — Staroleka, Orlat 2. 5503g

Gotuję na uroczystościach rodzinnych. Świerczewskiego 140 m. 11. 5532g

